Է. ՏԱՐԻ 1985 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 18 ՆԱԽԱՍԱՐԴ 43… Մ 1890 – Ն. Տ. 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 – ՀԻՃՐ. 24 ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ 1308 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ՅՕԴՈՒԱԾՆԵՐ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آره‌ولك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան ...	180
» Վեցամսեայ	80
» Եռամսեայ	40
Գաւառաց »	200
» »	100
Օտար երկիր »	56
» »	28

Յօդուածներ ... Բաժանորդութիւնք կանխիկ վճարելի են. Յօդուածոց վրայ է ուրիշին կամ յօդուածագրին պատասխանատւութիւն.

Les [illegible] sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Թղթադրամ րուպլի գնոյն անօրինակ բարձրացումն երկու ամսէ հետէ ընդհանուր զարմանք կը պատճառէ, և ծանր կորուստ այն Ռուսաց որք ապրանք կը ղրկեն օտար երկիրներ, կամ ներածել կը տանին օտար երկիրներէ. Թղթադրամին այսպէս յարգ գտնելն ո՛չ միայն Ռուսիոյ ելեւմտից նախարարին ճարտար տնօրինութեանց արդիւնք չէ, այլ և այս նախարար, Պ. Վիշնէկրածքի, ի զուր կ՚աշխատի առաջքն առնուլ այս արտասովոր բարձրացման, դիւրացնելու համար ռուսական վաճառաց արտածումն, որ վերջին ժամանակներս գրեթէ կանգ առած է. զի օտարք այնքան քիչ կը գնեն ռուսական ապրանք որքան սուղ է րուպլն. Արմտիք և այլ բերք վաճառող Ռուսներ թղթադրամով իրենց առաջարկեալ ստորին գինը կործանարար կը նկատեն, և հարկադրուած են կամ բնաւ չծախել, կամ իրենց բերքերն աւանդ դնելով 6 % տոկոսի փոխարէն կանխավճարներ ընդունիլ երկաթուղւոյ ընկերութիւններէն, որք պէտք եղած դրամն ունին իրենց տրամադրութեան ներքեւ՝ կայսերական Դրամատունէն տրուած, և յայնժամ թէ՛ վաճառողք և թէ ընկերութիւնք կը սպասեն՝ գնոց բարւոքման յուսով. Պ. Վիշնէկրածքի, չքաջալերելով հանդերձ թղթադրամ րուպլին բարձրացումն, օգուտ կը քաղէ անոր, օտար մայրաքաղաքաց ոմանց մէջ մեծաքանակ ոսկեդրամ գնելով յարգ գտած ռուսական թղթադրամին փոխարէն. Թղթադրամին բարւոքումը, Թայմզին Փեթերսպուրկի իրազեկ թղթակցին տեղեկութեանց նայելով, գլխաւորապէս վերագրելի է Պերլինի շահադիտութեան, քանի որ գերման սեղանաւորք վիրկած են գնել ռուսական թղթադրամ. Պերլին առաջուան չափ կ՚ազդէ ռուսական պանձային գործոց վրայ, և մաքսային պատերազմը թէեւ ո՛չ եւս պաշտօնական, տակաւին վերջ չգտաւ Պիսմարք իշխանի հրաժարմամբ կամ կայսերաց տեսակցութեամբ. Թղթադրամին բարձրանալը կրկնապէս կը վնասէ ռուսական վաճառականութեան, մէկ կողմէ տկարացնելով պաշտպանողական բարձր մաքսերն, որով օտար ապրանաց ի Ռուսիա մուտքը դիւրացնելով, և միւս կողմէ ռուսական ապրանաց արտածումը խափանելով՝ գնոց անկման բերմամբ.

Անցեալ շաբթուն հրատարակուած Ո—ն, որով ամեն մաքսեր բարձրացան 20 առ 100 համեմատութեամբ, այս կացութեան դարման պիտի տանէր ներածեալ ապրանաց մասին. Ո—ին երեւումէն ի վեր, ի Պերլին թղթադրամին արժէքը ճգդիւ 20 առ 100 բարձրացուցին, որով բոլորովին ի դերեւ ելաւ կայսերական հրամանագրոյն առաջադրեալ նպատակն. Անցեալ շաբթուն ութ րուպլ հաւասար էր անգլ. ոսկւոյ մը, երեք ամսէն վճարելի. Ի Ռուսիա վաճառք ղրկողներ հետեւապէս լիովին օգտուեցան րուպլի բարձրացումէն, հակառակ մաքսերու վերջին յաւելման, և այս վիճակ պիտի տեւէ մինչեւ առաջիկայ յուլիս, երբ ռուս կառավարութիւնը կը խոստանայ մաքսերու ընդհանուր վերաքննութիւն մը, կը մնայ տեսնել թէ Զարը մինչեւ այն ատեն նոր բարձրացում մը պիտի հրամայէ՞ մաքսերու.

Ռուսիոյ մէջ հանրային մտադրութիւն գրաւած ուրիշ խնդիր մը հնտախտն է. Արտաքին գործոց նախարար Պ. Կիրս իւր ներքին գործոց պաշտօնակցին պաշտօնապէս տեղեկութիւն հաղորդած լինելով թէ Ասիական Թուրքիոյ մէջ հնտախտ աւելցած է, Ո—ղ մը հրատարակեցաւ, որ կարգ մը զգուշական միջոցներ կը հրամայէ, մանաւանդ գետերուն և գետանաւերուն նկատմամբ ի գործ դնելի կանխահոգ միջոցներ.

Պ. ԿԼԱՏՍԹՈՆ

Հազիւ երկու շաբաթ հետէ լուծուած է Խորհրդարանն, և ահա Պ. Կլատսթոն, անխոնջ ախոյեանը, կը ծանուցանէ թէ ի մօտոյ պիտի վերսկսի իւր Միտ-Լոթիանի տարեկան պայման ատենաբանութեանց. Հոկտ. ամսուն մէջ Էտինպուրկ պիտի երթայ, ուր պիտի սկսի իւր ընտրական պայքար, միտքերն ու սիրտերն յուզելու և պահպանողական նախարարութեան դէմ գրգռելու ձեռնարկն, որ երկու տարի պիտի տեւէ. Պ. Կլատսթոն հիւր պիտի լինի Ռոզպէրի կոմսին, երիտասարդ անուանի դիւանագէտն ազատական կուսակցութեան, որոյ արտաքին գործոց նախարարը պիտի լինի վերստին՝ եթէ առաջիկայ ընտրութեանց մէջ յաղթեն Կլատսթոնեանք. Պ. Կլատսթոն երեք մեծ ճառեր պիտի արտասանէ, այս անգամ մշակելով ո՛չ թէ ծաղիկներ այլ փշոտ խնդիրներ, և իւր ունկնդրաց հրամցնելով ո՛չ թէ քաղցրահամ մրգեղէններ այլ դառն ճշմարտութիւններ, ներքին և արտաքին խնդրոց վրայ. Ներքին խնդրոց մէջ, Կլատսթոնեանք ամենէն աւելի յոյս կը դնեն ոգելից ըմպելեաց վաճառականներուն դրամական հատուցում տալու կառավարական ծրագրին վրայ, որ գերազանց զէնք մ՚է Պ. Կլատսթոնի ձեռաց մէջ՝ Լորտ Սալզպըրիի նախարարութիւնն հարուածելու. Տեսնե՛նք, գարեջրոյ, օղիի և գինիի տակառներուն մէջ Պ. Կլատսթոն պիտի յաջողի՞ խեղդել իւր հակառակորդներ, և այն ծովածաւալ սփիրթոյի կարասներուն մէջ պիտի կրնա՞յ լուալ մաքրել ներքին և արտաքին շատ մը խնդրոց աղտեղութիւններն, որք ժամանակէ մ՚ի վեր դիզուած կան շնորհիւ պահպանողական նախարարութեան.

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Եւրոպեան լրագիրք կը ծանուցանեն թէ կայս. կառավարութեան շրջաբերական ղրկուած է Պուքրէշ և Սելանիկի կուսակալներուն, մասնաւոր ուշադրութեամբ հսկելու կարծեցեալ վարժապետներուն վրայ զորս Սերպիոյ Ս. Սավայի ընկերութիւնը կը ղրկէ Հին Սերպիոյ և Մակեդոնիոյ գաւառաց վարժարաններուն մէջ պաշտօնավարելու. Սերպիոյ մէջ դաստիարակուած վարժապետներուն թոյլ պիտի չտրուի պաշտօնավարել այն երկու նահանգաց վարժարաններուն մէջ.

—Փեթերսպուրկի Նովօյէ Վրեմեա թերթը, պուլկար եպիսկոպոսաց Պէրաթի խնդրոյն ստացած լուծման վրայ խօսելով, կ՚առաջարկէ եկեղեցական ժողով մը ի Կ. Պոլիս կամ յԵրուսաղէմ, ի կարգադրութիւն առկախ խնդրոց. Պելկրատի Տնեւնի Լիսթ լրագիրն, զայս առաջարկութիւն արտատպելով ռուս թերթէն, կ՚ըսէ թէ այնպիսի եկեղեցական ընդհանուր ժողով մը կրնայ վերջնապէս կարգադրել յոյն և պուլկար օրթոտոքս կղերին փոխադարձ դիրքն ու կացութիւնը.

—Սոֆիայէ կը ծանուցուի թէ քաղաքային և եկեղեցական բարձր պաշտօնեայք հրաւիրուած են ի Սոֆիա սեպտ. 6/18ին, տարեդարձ միութեան Արեւ. Ռումելիի ընդ Պուլկարիոյ.

—Պուլկար կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ ամեն կուսակցութիւնք ընտրելներ պիտի ներկայացնեն պուլկարական Ազգային ժողովին, (Սոպրանիէ). Պ. Զանքով և Պ. Քարաւելով եւս իրենք զիրենք կ՚առաջարկեն.

—Փեթերսպուրկի Սլաւական Բարեգործական Ընկերութիւնն (Համասլաւեան Ընկերութիւն կոչուածը) 60,414 րուպլ եւս ղրկեց «Տառապեալ Չեռնակօրացւոց և այլ Սլաւաց նպաստամատոյց մասնախմբին».

—Աւստրիոյ համայն սլաւ ժողովուրդք իրենց մէջ դաշնակցութիւն մը կազմելու կը ջանան. Այս նպատակաւ կեդրոնական մասնախումբ մը կազմուած է ի Փրակա, որոյ ցայս վայր ստացած տեղեկութիւնք գուշակել կուտան թէ այս կարեւոր գաղափար պիտի յաջողի.

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ռուս կառավարութիւնն սկսած լինելով կրկնապատկել իւր արեւմտեան նահանգաց մէջ գտնուող երկաթուղւոյ գծերն, (իւրաքանչիւր գծին երկայնութեամբ նոր գիծ մը երկարելով,) Գերմանիոյ մեծ սպայակոյտը գերման զօրաց փոխադրումն աւելի եւս դիւրացնելու և արագացնելու համար չորս հարիւր նոր շոգեշարժերու (լոքոմոթիւ) շինութիւնն ապսպրեց գերմանական այլ և այլ գործարաններու.

—Կոմս Հէրպէրթ Պիսմարք Փարիզ կ՚երթայ, յանուն իւր հօր հարցնելու ֆրանսական կառավարութեան թէ Գերմանիոյ նախորդ նախարարապետը կրնա՞յ բնակիլ ի Նիս՝ առանց թշնամական ցոյցեր տեսնելու Ֆրանսացւոց կողմէ.

—Վիլհէլմ կայսր մտադիր է եղեր «Դուքս Սէտանի» տիտղոսը տալ Մոլթքէ կոմսին, նորա ծննդեան 91 րդ տարեդարձին առթիւ.

—Վիլհէլմ կայսր իւր քով կանչեր է զկոմս Հէրպէրթ Պիսմարք, և երկարօրէն խօսակցեր է Նախորդ նախարարապետին կայսեր և կայսերական կառավարութեան հանդէպ բռնած ընթացքին վրայ. Կոմսը ցաւ յայտներ է իւր հօր շատախօսութեան համար, և խոստացեր է ամեն ջանք ընել համոզելու իւր հայր որ լրագրական տեսակցութեանց վերջ տայ. Կայսրն յիշեցուցեր է թէ ինք ցայս վայր հոգ տարած էր վիշտ չպատճառելու նախորդ նախարարապետին, և այս տեսութեամբ Արնիմ կոմսին ընտանիքն ետ կեցուցած է հանգուցեալ կոմս Հարրի տ՚Արնիմի դատին վերաքննութիւնը պահանջելէ. Այս կոմս, ինչպէս կը յիշուի, Պիսմարք իշխանի դիւանատրական իշխանութեան զոհերէն մին էր եղած.

—Պերլինի լրագիրք կը պատմեն թէ Վիլհէլմ կայսեր ծովու ճամբով Ռուսիայէ վերադարձը դիւրին չեղաւ. Հոհենցոլլէրն հազիւ թէ ճամբայ ելած, քիչ մնաց որ ուրիշ նաւու մը բախէր. Յետոյ այնքան բուռն փոթորիկ մը ծագեցաւ որ նաւուն վերի յարկը գտնուած խուցը խորտակեցաւ և ծովուն մէջ ինկաւ. Պահակ սպայից մին ալ վար ինկաւ՝ հովին և ալեաց սաստկութենէն. Բաւական ժամանակ մեքենայն չկրցաւ շարժիլ. Կայսրն, իւր գլխերպգլխսան հագած, անապարանոց դուրս ելաւ նշանակներէն, և փոթորկին սաստկագոյն միջոցին վեր ելնելով, պէտք եղած հրամանները պաղ արեամբ տալու քաջութիւնն ունեցաւ.

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՁԵՂՆՄՈՒՆՔ Ամերիկա

Նիւ Եորքի նահանգին Խորհրդարանն օրէնք մը քուէարկեց, որով դատական պատիժներ կը տնօրինէ 16 տարեկանէ վար գտնուող տղոց համար որք հրապարակաւ կը ծխեն փողոցներու մէջ. Նիւ Եորքի քաղաքային խորհուրդն բաւ այսմ պէտք եղած միջոցներն ի գործ կը դնէ օրէնքին կիրառութեան համար. Առողջարանք հաստատած են թէ պատանիներուն ծխախոտ գործածելը ջղային և հոգեկան ծանր անկարգութիւններ յառաջ կը բերէ, և օրէնսդէտք եւս գիտած են թէ ծխախոտի կանխահաս զոհերն ի վերջոյ գողութեան և արբեցութեան կը մատնին, որով բոլորովին կ՚ապականին իրենց բարոյականութիւն.

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱՑ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Վիեննայի մէջ բացուեցաւ Գիւղատնտեսաց համաժողով մը, որք կ՚զբաղին երկրագործութեան, կաթնատնտեսութեան, այգեպանութեան և յարակից խնդրովք. Զանազան ճիւղերու բաժնուած է այս ժողով. Անդամներէն մին յիշատակագիր մը մատոյց, որոյ եզրակացութիւնն է թէ Միացեալ Նահանգաց և Ռուսիոյ մաքսային արգելիչ քաղաքականութեան հանդէպ, Եւրոպայի գիւղատնտեսութեան շահերը կը պահանջէին որ կեդրոնական Եւրոպիոյ Տէրութիւնք իրենց մէջ տնտեսական դաշնակցութիւն մը կազմեն. Համաժողովին անդամք Աւստրիոյ Արքունեաց նորոգեցան. Կայսեր կողմէ ներկայ էր Քարլ-Լուտվիկ արքեդուքսն, որ այլ և այլ երկրաց պատուիրակներուն հետ երկարօրէն խօսակցեցաւ. Ասոնց մէջ կան երկրագործութեան մասնագէտներ և նշանաւոր փրոֆէսորներ.

Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՍԻԱ

Ախրապատէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Կեդր. Ասիոյ Անդրկասպեան նահանգին կուսակալ և հրամանատար Քուրոփաթքին զօրավար այն կողմերն հաստատուած կարգ մը Հրեաներու հրաման տուած է մաքրել իրենց գործեր և մեկնիլ Կեդր. Ասիայէն, մինչեւ մէկ ամիս.

Ի ՍՈՒՏԱՆ

Օսման Տիկմայի զօրքերն, 30,000 հոգի, սովամահ վիճակի մէջ Թոխար կ՚սան. Անգլիա-եգիպտական իշխանութիւնք ի Հանտուպ, Թոխար և սուտանեան ներքին գաւառներն արմտեաց առաքումն արգիլեցին, որպէս զի Խարթումի Էմիրին հպատակող Տէրվիշաց բանակին պաշար չըլլայ. Այս արգելքին մէկ ուրիշ պատճառն ալ զՍուաքինէ հնտախտի դէմ պաշտպանելու զգուշութիւնն է. 30 հազար պարկ ցորեան կը սպասէ ի Սուաքինի մէջ, բայց միայն տեղացւոց և չէզոքայ բարեկամ ցեղերուն պիտի ծախուի. Վաճառականք թէեւ դուրսէն արմտիք կարող են բերել բայց չեն կրնար սուտանեան ներքին գաւառներ ղրկել, և այս պատճառաւ շատ դժգոհ են. Սովատանջ բնիկներ կը սնուցուին ծախիւք եգիպտական կառավարութեան և Բնիկներու պաշտպան անգլ. Ընկերութեան, որ այս նպատակաւ հանգանակութիւն բացած է Անգլիոյ մէջ.

Ի ԽՐՈՒԱԹԻԱ

Վիեննայի լրագիրք կը ծանուցանեն Պառոն Ռաուխ ֆոն Նիեք Խրուաթ պետական մարդուն մահն, որ Խրուաթիոյ Պան կամ Փոխարքայ էր 1867ի աւստրօ-մաճառական իրաւախոհութեան կնքումէն ետք. Ինք եղաւ գլխաւոր հեղինակ «Խրուաթիոյ-Դալմատիոյ-Սլաւոնիոյ Երրեակ և Մի Թագաւորութեան» քաղաքական համաձայնութեան ընդ Հունգարիոյ. Յայտնի է թէ այն երեք նահանգք այսօր Հունգարիոյ թագաւորութեան բաժնին մէջ կը գտնուին. 1848էն մինչեւ 1867 Խրուաթիա, Դալմատիա և Սլաւոնիա կը կարծէին թէ Վիեննայի կեդրոնական կառավարութեան կողմէ Հունգարիոյ հարստահարումն անհրաժեշտ պայման է որպէս զի իրենց յունիչ առնուն և ազատ ապրին. Այս համոզման խրուաթ զօրապետք և զօրականք 1848ին ամենայն կատաղութեամբ մաքառած էին մաճառ ապստամբաց դէմ, աւստրիական բանակին հետ դաշնակցելով. Անկէ ի վեր գաղափարք շատ փոխուած են, և Մաճառք երախտապարտ էին Պառոն Ռաուխի, որ իւր ազգակիցներն հաշտեցուց Հունգարիոյ ինքնօրինութեան գաղափարին. Պառոն Ռաուխի քաղաքականութիւնն հակառակորդներ ունեցաւ իւր ազգակցաց մէջ, որք կը գանգատէին թէ Հունգարիոյ ինքնօրինութեան հաւանելով իրենց մեծանուն պետական մարդն իրենց ազգային շահերը զոհած է վայրապար. Արդէն հակամաճառ զգացումն արմատախիլ չէ եղած Խրուաթիոյ մէջ, թէեւ մաճառ կառավարութեան ներքեւ Խրուաթք նահանգային կառավարութեան ինքնօրինութիւն կը վայելեն այժմ. Պառոն Ռաուխէ քիչ յառաջ գերեզման մտած էր Խրուաթիոյ մէկ ուրիշ մեծագոյն փառքն, Իվան Մաժուրանիչ բանաստեղծն, որ միանգամայն քաղաքագէտ մ՚էր և ժողովրդային կուսակցութեան անուանի պետ.

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Ումպէրթօ թագաւորի Սփեցիոյ նաւահանգիստն երթալ չուզելն, ուր ներկայ պիտի գտնուէր նորակերտ Սարտենիա զրահաւորին ի ծով իջուցման, վերստին պաղութիւն ձգեց Ֆրանսայի և Իտալիոյ միջեւ, կամ լաւ եւս՝ Ֆրանսայի և Իտալիոյ մէջ վերստին մտած պաղութեան մէկ արտաքին նշանն եղաւ. Հոն Սփեցիոյ նաւահանգստին մէջ որոշուած էր որ ֆրանսական նաւատորմը գար ողջունել Իտալիոյ թագաւորն, ինչպէս ի Թուլոն իտալեան նաւատորմը գացած էր ողջունել զՊ. Քառնօ. Թէեւ կառավարական լրագիրք ըսին թէ ալիւր զբաղած լինելուն համար Ումպէրթօ թագաւոր չկրցաւ երթալ, բայց այս բացատրութեանց ականջ կախող չէ. Քաղաքական պատճառ կայ այս բացակայութեան. Պ. Քրիսփի հակաֆրանսական նոր ցոյց մ՚ըրաւ. Իտալիոյ ֆրանսասէր կուսակցութիւն կը պարսաւէ խրոխտ վարչապետին այս քաղաքականութիւն. Զգացումներն հանդարտեցնելու համար կ՚ըսուի այժմ թէ «որոշուած է որ ուրիշ առիթ մ՚ընծայուի Ֆրանսայի՝ Իտալիոյ փոխարինութիւն մ՚ընելու այն քաղաքավարական ցոյցին համար զոր ի Թուլոն Իտալիա ըրաւ Ֆրանսայի».

—Ինչպէս ուրիշ երկրաց, Թոսքանայի մէջ եւս մրրիկը ծանր վնասներ պատճառեց. Տուներ, եկեղեցիներ և հիւանդանոցներ փլան հովէն, անձրեւէն և կարկուտին սաստկութենէն, և շատեր ալ փլատակաց ներքեւ մնալով կորան.

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՀՆԱՐՔ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Այս օրերս ի Մոսքուա ձերբակալեցաւ Եաքով Իպրահիմով անուն Պարսիկ մը, որ տարօրինակ մասնագիտութիւն մը կը մշակէր. Եկեղեցականներէն և իւր կնքահայր-

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Այստեղ պաշտօնեայներ միայն կը յաճախեն. խանութիս դէմը բնակող Սանզաքի գերակոյտին սենեկի սպասաւորն ու կառապանը կը ճանչնամ քիչ մը.

—Սանզաքի գերակո՞յտն ըսիք, այդ տունէն անծանօթ չէ ինծի. Քանի՞ սպասաւոր ունի.

—Երեք.

—Ընդ ամենը երե՞ք.

—Աւելի պահելու կարող է, վասնզի ահագին հարստութեան տէր է. բայց ամուրի ըլլալուն...

—Ի՞նչ, Պ. տը Սանզաք ամուսնացած չէ՞. Այդպիսի տէր մը իմ գործիս կուգայ, այո՛, երջանիկ կ՚ըլլամ եթէ Պ. տը Սանզաքի ծառայութեան մտնեմ, և եթէ համարձակէի իր տանը ներկայանալ...

— ... տը Սանզաք կը ձանձրանար Բարիզի մէջ, վասն զի երեք օր առաջ մեկնեցաւ օտար երկիրներ ճանփորդելու համար.

—Ա՛հ, բաղդ չունիմ եղեր, սակայն յուսամ թէ չէք մերժեր իր սպասաւորներուն յանձնարարել զիս.

—Գլխուս վրայ. Առաջին անգամ որ կառապանը տեսնեմ, ձեր խօսքը կը բանամ.

—Աւելի աղէկ կ՚ըլլայ որ ուղղակի սենեկի սպասաւորին գիտէք.

—Այո՛, եթէ առիթ գտնեմ. Պ. Լիւտովիք քիչ անգամ կուգայ այստեղ եւ իրեն հետ այնչափ ազատօրէն չեմ խօսիր ինչպէս կառապանին հետ.

—Արդեօք այդ մարդը զբօսասէր չէ՞.

—Հապա՛, հապա՛. սակայն ամենուն հետ չի խօսիր. Տիրոջը վստահութիւնը կը վայելէ եւ գուցէ այս պատճառաւ կը հպարտանայ.

—Շատ կը փափագէի այդ Պ. Լիւտովիքը տեսնել. Ի՞նչ տեսակ մարդ է.

—Բարձրահասակ, չիր չիտակ, նիհար, խարտեաշ, նօտարի մը պէս միշտ սպիտակ փողկապ կը կապէ. Դէմքն դէմք մը ունի, շէկ ու բարակ կողմամօրուքներով.

—Այդ նկարագրութիւնը կը բաւէ ինծ.

Խօսակցութեան միջոցին շիշը պարպած էին. Բայց Կապիտոն չէր ուզեր իր տեղէն հեռանալ, ուստի երկրորդ շիշ մըն ալ ապսպրեց.

Այդ վայրկեանէն սկսեալ, սրճարանապետն անընդհատ զբաղած ունեցաւ. սպասքերն, կը մեկնէին և ուրիշներ կուգային. Երբեմն երբեմն սրճարանապետը կը մօտենար իր նոր յաճախորդին, գարեջրոյ գաւաթը բերնին կը դպցունէր և անմիջապէս յետոյ կը հեռանար ըսելով.

—Ներեցէք, բարեկամ, գործս չի ներեր.

Կապիտոն աչքը փողոց սեւեռած էր.

—Պէտք է որ զինքն անպատճառ տեսնեմ այսօր, կ՚ըսէր ինքնին.

Ու սպասեց.

Վերջապէս, ժամը վեցէն քիչ մը առաջ, թիւ 14 տան դրան բացուածքին մէջ նշմարեց երկար մարմին մը, գունատ դէմքով, շէկ կիսամօրուքներով և սպիտակ փողկապով.

—Ինքն է, ըսաւ ցած ձայնով.

Ոտքի ելաւ, հաշիւը մաքրեց և դուրս ելաւ, սրճարանապետին գոչելով.

—Վաղը կը տեսնուինք.

Սպասաւորն Ամսթէրտամ փողոցի անկիւնը կը դառնար.

Կապիտոն մայթին վրայէն յառաջացաւ մեծաքայլ, եւ ժամանակին հասնելով տեսաւ որ Պ. Լիւտովիք այդ փողոցի նամակատունը կը մտնէր.

Սպասաւորը նամակատան բաց պատուհաններէ միայն մօտեցաւ.

—Նամակ մը ունի՞ք Պ. Լ. Ժ. Բ. ի հասցէին ուղղեալ, Ամսթէրտամի փողոցին նամակատան ուղղեալ, հարցուց պաշտօնէին.

Քանի մը երկվայրկեան սահեցան.

—Ո՛չ, պարոն, պատասխանեց պաշտօնեայն, իր առջին դրուած նամակաց ...

Թէպէտ Կապիտոն ականջ կախած էր, բայց սա բառերը միայն լսած էր «Ամսթէրտամ փողոցի նամակատունը». Բայց այսքանը բաւական էր իրեն հասկցնել տալու համար թէ սպասաւորը նամակի մը կ՚սպասէր զոր պիտի ուղղէին նմա. Արդ, այդ նամակը Պ. տը Սանզաքի կողմէ ըլլալու էր. Իր վստահելի սպասաւորին հետ այս կերպով թղթակցելու եղանակը տեսակ մը զգուշութիւն էր զոր գերակոյտը ձեռք կ՚առնէր իր պահուըտած տեղը գտնել ուզողներուն դէմ.

—Ա՛հ, կը մտածէր Կապիտոն, եթէ աւելի արագ կերպով լսած ըլլայի, եթէ գիտնայի թէ ի՛նչ անուան կամ ի՛նչ սկզբնատառի պիտի ուղղուի նամակը, գործն յանդգնութիւն ունենալու վրայ կը մնար և կը յաջողէի. Բայց հոգ չէ, այդ մարդը վաղը նորէն պիտի գայ, ետին կը կանգնիմ և այս անգամ ականջներս աւելի կը սրեմ.

Նամակատունէն դուրս ելած էր, Պ. Լիւտովիքի ետեւէն.

—Այսօր այս կողմն ընելիք մը չունիմ, ըսաւ, գործս վերջացած է.

Ծխավաճառի մը խանութը մտաւ գլանիկ գնելու համար. Ըստ սովորութեան, ձեռքն հինգ սանդիմեաց սիկառներու տուփին վրայ դրաւ. բայց իսկոյն ետ քաշեց.

—Բայց կրնամ, մտածեց, ամենաազնուագոյն տեսակէ գլանիկ մը ծխել, քանի որ Պ. Ռուսօ պիտի վճարէ.

ԺԴ

ՈՒՐ ԿԸ ՏԵՍՆՈՒԻ ԹԷ ԳԵՏՆԻՆ ՆԵՏՈՒԱԾ ԲԱՆ ՄԸ ԺՈՂՎԵԼԸ ԼԱՒ Է

Յաջորդ օրը, առաւօտեան ժամ եօթնին, Կապիտոն Ամսթէրտամ փողոցի անկիւնը կեցած կ՚սպասէր. Ձեռքը թեւին տակն էր, այսինքն գաւազանը ձեռքը բռնած՝ միջարկուին գրպանին մէջ՝ ուսին ուղղութեամբ.

Քառասուն յիսուն քայլ կ՚առնէր Սէն-Լազար փողոցն ի վար, ետ կը դառնար, ակնարկ մը կը նետէր Լոնտռ փողոցին վրայ, կանգ կ՚առնէր գրավաճառի մը խանութին ապակեզարդին մէջ դրուած երգերու անուններ կարդալու համար, յետոյ իւր պտոյտը կը շարունակէր մայթին վրայ.

Վերջապէս, ժամը իննէն քիչ մը առաջ, տեսաւ որ գերակոյտին սպասաւորը կուգայ. Անկից առաջ նամակատուն մտաւ.

—Ականջնիս սրենք, ըսաւ.

Երբ սպասաւորն իր կարգին նամակատուն մտաւ, Կապիտոն՝ կիշէին աջեւ կեցած, փոքրիկ ծրար մը կը կապէր զոր նամակատան յանձնելու ձեւ մը ունէր. Աւելորդ զգուշութիւն, վասն զի սպասաւորը եւ ո՛չ իսկ տեսած էր զինքը.

Լիւտովիք. գլուխը կիշէին մօտեցնելով, նախորդ օրուան հարցումն ուղղեց պաշտօնէին.

Այս անգամ, Կապիտոն կատարելապէս լսեց Լ. Ժ. Բ. երեք սկզբնատառերու արտասանուիլը. Ուրախութեան նշոյլ մը փայլեցաւ աչքերուն մէջ.

—Այս առաւօտ ալ բան մը չկայ, պատասխանեց պաշտօնեայն.

—Ուրեմն այս իրիկուն նորէն կուգամ.

—Այո՛, այս իրիկուն եկէք.

Եւ որովհետեւ պաշտօնեայն այդ վայրկենին սովորական գործ մը չունէր կատարելու, սպասաւորին հետ քանի մը խօսք փոխանակեց գրեթէ մտերմական ձայնով մը.

Կապիտոնի աչաց մէջ փայլող նշոյլը մարեցաւ ու ճակատը մթագնեցաւ յանկարծ.

—Վա՜յ թշուառական, ըսաւ ինքնիրեն, երբ փողոց ելաւ, գործելու չի գուշակած մէկ դժուարութիւնս դէմս ելաւ. Իմ մարդս ծանօթ է եղեր նամակատան մէջ, մինչեւ իսկ պաշտօնէին հետ աղէկ է եղեր. Յայտնի է որ եթէ Լ. Ժ. Բ սկզբնատառերով նամակը պահանջելու ելլեմ, չի պիտի յանձնեն. Միւս կողմէ, Պ. Լիւտովիքին իմաց պիտի տան որպէս զի զգոյշ կենայ և նոր դժուարութիւններ յարուցանելէ ուրիշ գործ տեսած չպիտի ըլլամ. Ուշադրութիւ՛ն, Կապիտոն, ապուշութիւն չընեմ.

(Շարունակելի)

ներէն իբրեւ նորադարձ Քրիստոնեայ նուէրներ և դրամ ընդունելու համար նորէն և նորէն կը մկրտուէր՝ ամեն անգամ որ առիթ գտնէր։ Հաստատեցաւ որ այսպէս տասն և չորս անգամ մկրտուած էր։ Այս առթիւ ռուս ոստիկանութեան կատարած քն[...] [...]ուու թէ այս Պարսիկ գյուղ[...] բու յորոց ոմ[...] զութիւնն եղ[...] ալ իրեն բան[...] նորոգի վանք[...] ւաքութիւն [...] րել։ Այս ամե[...] տարկեալ են։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Դատական և կրօնական գործոց նախարարութիւնը շաբաթ օրն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր դարձուցած էր ենիզեցական համագումար ժողովոյ վերջին տեղեկագիրը։

Այն պատասխանագրոյն մէջ, զոր Ս. Պատրիարք Հայրն այս առթիւ ուղղած է առ Դատական Վսեմ. նախարարն, Ն. Ամենապատուութիւն ներփակած է վերոյիշեալ տեղեկագիրը։

Այս երկու պաշտօնագիրք երէկ Դատական նախարարութեան յանձնուեցան Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրենկեան Աբրահամ էֆէնտիի ձեռամբ։

Այս աւուր Թ. Հ-ք-ք-Բի մէջ կը կարդանք.

Կայս. Հրամանաւ՝ Դատական և կրօնական գործոց նախարար Վսեմ. Րիզա փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է, որ պաշտօն ունի՝ Յունաց և Հայոց Պատրիարքարաններու խնդրանաց վրայ՝ քննել անոնց վաղեմի առանձնաշնորհումներն։

Այս յանձնաժողովը կը կազմեն Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին նախկին կուսակալ Վսեմ. Սավա փաշա, Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշա, Պէյլիկճի Րաիֆ էֆէնտի և կրօնական գործոց տեսուչ Ջիվէր պէյ։

Այս յանձնաժողովն այսօր ի նիստ պիտի գումարի Դատական նախարարութեան պաշտօնատան մէջ և պիտի սկսի ի գործ դնել իւր պաշտօնը։

Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Ներսէս Ծ. վրդ. Արզումանեան հիւանդ ըլլալով երէկ բացակայ էր Ազգ. Պատրիարքարանէն և փոխանորդարանի գործերն առժամապէս վարեց Արժ. Յովհաննէս Ծ. վրդ. Արշարունի։

Կարապետ աղա Դուրեան՝ որ ծանօթ է տարիներէ ի վեր Պատրիարքարանի հետ իւր ունեցած կապակցութիւնովը, նախորդ չաբթուն մեռաւ։ Հանգուցեալն իւր կենդանութեանը Ղալաթիոյ Մասնեղարանին նուիրած է իւր ունեցած գրեանքը։

Ներկայումս Թիֆլիզում հիւր է մեր անուանի բանաստեղծ Պ. Գամառ-Քաթիպան։ Վերջին ժամանակ բանաստեղծը Ն. Նախիջեւանում հիւանդ պառկած է եղել. մի փոքր կազդուրվելուց յետոյ, բժիշկների խորհրդով այժմ ճանապարհորդում է՝ իւր առողջութիւնը վերականգնելու համար։ Պ. Գամառ-Քաթիպան այս օրերս կ'ուղեւորվի Գանձակ, այնտեղից Շուշի, Բաքու։ Վերադառնալով Բաքուից, նա կ'անցնի Բորժոմ, Ախալցխա, Արտւաթուան, Ղարս, Ալէքսանդրապոլ, կաղզվան և այնտեղից Կոզմի վրայով Էջմիածին, ուր նա ցանկութիւն ունէ ներկայ լինել Սեպտեմբերի 30ին կատարուելիք միւռոնօրհնութեանը։

. .

Նորերումս Բորժոմում տեղի է ունեցել հետեւեալ դէպքը։

Մի թափառական կոմիկ ընթերցող Վէյնբերգ անունով, որ բաւական յայտնի է Թիֆլիզցիներին, անցեալ չարաթ Բորժոմում տալիս է մի երեկոյթ։ Նա հասարակութեանը զուարճացնում է զանազան ծիծաղաշարժ անեկդոտներով, ռուսաց, հրէից և հայոց կեանքից։ Երեկոյթի առաջին բաժանմունքից յետոյ, հանդիսականներից մէկը, երիտասարդ ուսանող իշխ. Արղութեան, մոտում է կուլիսների ետեւ, Վէյնբերգի մօտ, եւ իբրեւ ծանօթ առաջարկում է հայերին չը վիրաւորել, ծաղրի առարկայ չինելով նորանց իւր հնարովի անեկդոտներում։ Վէյնբերգի և ուսանողի մէջ տեղի է ունենում հետեւեալ խօսակցութիւնը։

—Ես ինչո՞վ եմ վիրաւորում հայերին, —ասում է Վէյնբերգ, — իրանք հայերն են խնդրում ինձ անեկդոտներ պատմել իրանց կեանքից։ Իմ այսօրուայ 16 անեկդոտներից 5 վերաբերում էին հայերին, եթէ հայերը վիրաւորված են, ես կարող եմ ներումն խնդրել բեմից։

Սակայն իշխանը չի համաձայնում, մըտածելով, որ ծաղրածուն իւր հրապարակական ներողութեամբ մի նոր վիրաւորանք պիտի հասցնի հասարակութեանը։ Վէյնբերգ կամենում է իւր ուզածն անել և հարցնում է իշխանից.

—Դուք ձե՞ր կողմից էք եկել, թէ հասարակութեան։

—Ես միայն իմ կողմից եմ խօսում ձեզ հետ,—պատասխանում է իշխանը։

Այն ժամանակ Վէյնբերգը բարկացած գոչում է.

—Ուրեմն դուք երախայ էք, որ համարձակվում էք ինձ խրատ կարդալ։

Իշխանի պատասխանն է լինում մի ամուր ապտակ, որից Վէյնբերգը ընկնում է իւր ետեւում դրած դիւանի վրայ։ Նա փորձում է վերկենալ, կրկին ընկնում է։ Մի փոքր սթափվելով, նա ոտքի է կանգնում, վերցնում է մամլակը, որ իբր արձակի տաքարիւն երիտասարդի գլխին, սակայն մամլակը գնում է իւր տեղը։ Իշխանին, համոզելով, մի կերպ դուրս են տանում։

Ցաւալի է, որ տասնուհիններորդ դարի վերջին կէսում եւս մարդկանց խրատելու համար չատ անգամ ստիպուած են լինում ֆիզիքական ույժ փորձել։ Պ. Վէյնբերգ անշուշտ ինքը առաջուց էլ զգացել է, որ նոյն իսկ ծաղրածուի արհեստումն էլ պէտք է համեստ լինել։ Բայց աղքու խրատ չունենալով չարունակել է ուզածը։

Այժմ, ինչպէս երեւում է, ֆիզիքական հարուածը ազդել է նորա վրայ, որովհետեւ անցեալ երկուշաբթի նա Թիֆլիզում եւս մի երեկոյթ տուեց և... ոչ մի խօսք հայերի մասին։ (Արձագանք)

Երէկ ի Բերա վայելուչ չքով տեղի ունեցաւ Արգ. Օր. Զարուհի Սիւզպաչեանի պսակադրութեան հանդէսն ընդ Մեծ. Արմենակ էֆ. Ունճեանի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Վանայ նահանգին տէֆթէրտար անուանեցաւ Րիֆաթ պէյ, նախկին տէֆթէրտար Գարաճիի։

Էնկիւրիի նահանգին տէֆթէրտար անուանեցաւ Մէհմէտ էֆէնտի, նախորդ քննիչ նիւթական ութերորդ չըրջանակին։

Բաղէչի նահանգին տէֆթէրտար անուանեցաւ Ջիհնի էֆէնտի, հաշուակալ Նեղոկիոյ։

Մանաստրի Դրբճայա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ճէմալ պէյ, գայմագամ Բէրէպինէի։

Նոյն նահանգին Բէրէպինէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ալի Րիզա պէյ, գայմագամ Ֆիլորինայի։

Նոյն նահանգին Ֆիլորինա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Հըֆզի էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Սէմարվէի։

—

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Բ. Դրան դիւանատան քարտուղարներէն Ալի ու Պէհա էֆէնտիներու։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Տիարպէքիրի նահանգին հաշուակալութեան դիւանին դեր-տնօրէն Մուսթաֆա Աւնի էֆէնտիի, Բ. Դրան հեռագրական սենեկի քարտուղարներէն Մուսթաֆա էֆէնտիի և ելարքուական թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Հաշիմ պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ նոյն դիւանի քարտուղարներէն Նիհր պէյի։

—

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. մասնաւոր Արկեղ թարգմանիչներէն Հագգը և Սալիս պէյերու։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ ելարքուական թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Րաիֆ պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ նոյն դիւանի քարտուղարներէն Հիքմէթ պէյի։

—

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն երէկ առաւօտ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստանալով Բ. Դուռը դարձաւ։

—

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Տէրութեան հասոյթից յաւելման համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ելարքուական պաշտօնատան մէջ ընդ նախագահութեամբ Դատական նախարար Վսեմ. Րիզա փաշայի։

Յանձնաժողովոյ նիստէն յետոյ Վըսեմ. Րիզա փաշա կայս. պալատ գնաց։

—Գերմանական ու սերպիական դեսպանք, պարսկական դեսպանատան գործակատարն և Գարատաղի գործակատարն երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

—

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Սկիւտարի երկաթուղւոյն շինութեան համար Պաշրի փաշայի և Պ. Բոլլաքի կողմէ ներկայացեալ պայմանագիրն ու յանձնառութեանց տետրը վաւերացնող կայս. Իրատէն ելած է, և Բ. Դուռն հրաման տուած է այդ արտօնութեան ֆերմանը պատրաստել յանուն Պ. Բոլլաքի (ֆրանսացի սեղանաւոր)։

Ըրչեալ երկաթուղին պիտի չինուի Սկիւտարէն մինչեւ Դըըզէլը. այս մասի չինութիւնը պարտաւորիչ անկից մինչեւ Պօլուի գծին չ[...] նըն ըստ կամս. Արտօնատէրն մանաւ միայն յանձն կ'առն այս վերջին մասը, որ առաջ եղած ուսումնասիրութիւնն տարէ։

—

ՊԷՏՐՈՂԱՆ ՓԱՇԱՅԻ ՈՐ[...]

Հաչակաւոր Քիւրտ Պէ[...] չայի որդւոց ձերբակալման, առած նորագոյն տեղեկու[...] յելով, այս վերջնոց երեքը ոստիկանական հսկողութե[...] գտնուէին և ժամանակ[...] տէ անյայտ եղած էին, Տրապիզոնի մէջ ձերբակալուեր են և ո՛չ թէ Կարնոյ մէջ։ (Սաբահ)

—

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս Առողջապահական վարչութիւնն հրաման ղրկեր է իւր պաշտօնէից յեգիպտոս, առողջապահական չըլմանր հաստատել ի կազա, եգիպտական սահմանագլխուն վրայ, որպէս զի չըլլայ որ Մէքքէէ դարձող ուխտաւորք այդ ճամբով գան, Ալին-Զարքա կոչուած տեղն հաստատել քարանթինայէն խոյս տալու համար։

—Մէքքէի մէջ հնտախտը երեւան ելլելուն պէս, իտալական կառավարութիւնը առաջարկած էր օսմ. կառավարութեան՝ առողջապահական միջազգային կայարան մը հաստատել Կարմիր ծովու մէջ։ Արդ, ֆրանսական և սպանիական կառավարութիւնք հաւաներ են Իտալիոյ այս առաջարկին։

Երէկ եւս Մէքքէէն ու Ճիտտէէն որ և է տեղեկութիւն առնուած չէ հնտախտի նկատմամբ, սակայն Ճիտտէէ հասած տեղեկութեան մը համաձայն՝ Եանպուի մէջ հնտախտ երեւան ելած է։

Աղեքսանդրիոյ առողջապահական բժիշկէն օգոստոս 26 թուականաւ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Եանպուէն Թորսինա եկող եգիպտացի ուխտաւորաց ինչպէս նաեւ էլ Թորի մաքրանոցին մէջ գտնուող արեւելցի ուխտաւորաց առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

Ասիական գաւառներէ առնուած տեղեկութիւնք միշտ գոհացուցիչ են։ Տիարպէքիրի եւ Բաղէչի նահանգներէն առնուած հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ Արղէ ու Բէրմարի գաւառակաց մէջ, ուր նախապէս հնտախտ երեւան ելած էր, քսան ութ օրէ ի վեր ո՛ր եւ է դէպք պատահած չէ, նոյնպէս Ճէզիրէի մէջ քսան օրէ ի վեր, Մծբինի մէջ տասն չորս օրէ ի վեր և Մարտինի ու չրջակայից մէջ տասն երկու օրէ ի վեր հնտախտի դէպք պատահած չէ։

—Առողջապահական յանձնաժողովը նկատելով որ Եէտի Գուլէի դուրսը գտնուած Հայոց և Յունաց հիւանդանոցներու մէջ երբ մահ մը պատահի, մեռեալը քաղաքէն ներս կը բերուի նորա տան չրջակայ եկեղեցին տարուելու համար, նկատելով որ այս պարագայն անյարմար է ներկայ եղանակին բերմամբ և նկատելով որ նոյնպէս անյարմար է այդ մեռեալները քաղաքէն ներս մտցնել առանց գիտնալու թէ ի՛նչ տեսակ հիւանդութենէ մեռած են, հրահանգ ուղղած է թէ՛ Առողջապահական վարչութեան և թէ՛ որոց որ անկ է այդ առթիւ հարկ եղածն ի գործ դնելու համար։

—

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ

Հանրային ապահովութիւնը խանգարելու բնութիւն ունեցող քանի մը մանր դէպքեր պատահած ըլլալով ի Նիկոմիդիա, ուրբաթ օրը հեծելազօրաց գումարտակ մը ղրկուեցաւ անդ ընդ հրամանատարութեամբ դեր-գընդապետ Խայրի պէյի։

Շաբաթ օրն եւս Դատր գիւղի զօրանոցէն հարիւր քսան հեծելազօրք ղրկուեցան ի Նիկոմիդիա։ (Սաբահ)

. .

Շրջած զրոյցներուն նայելով, վերայիշեալ դէպքը պատահած է ո՛չ թէ ի Նիկոմիդիա, այլ Ատաբազարի մէջ, սակայն մանրամասն տեղեկութիւնք առնուած չեն տակաւին։

—

ԶՄԻՒՌՆՈՅ ՔԱՐԱՓՈՒՆՔ

Զմիւռնիոյ քարափանց խնդրոյն համար կայս. հրամանաւ կարգեալ յանձնաժողովն իւր պաշտօնն աւարտած և տեղեկագիր մը պատրաստելով Վեհ. Սուլթանին մատուցած էր։

Արդ, կըսուի թէ յանձնաժողովը կարծիք յայտնած է ոյժ տալ այն որոշման, որ կը վերաբերէր այդ քարափը անանուն ընկերութեան մը յանձնուելուն։ Միւս կողմէ, կըսուի թէ այդ ընկերութեան տնօրէնն, Պ. Կիֆրէ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, այս խնդրոյն վրայ Օսմ. կայս. Պանքային հետ եւս խորհրդակցութիւններ կատարած է և թէ նոյն ընկերութեան արտօնատէրն՝ Պ. Տիւսօ, այս օրերս Եւրոպա պիտի երթայ միւս բաժնետիրաց հետ տեսակցելու համար։

—

[...] ուխ ըլլալ։

. .

Պուլկարաց Գեր. Էկզարքը հեռագրաւ հարիւր օսմ. ոսկի ղրկած է կուսակալ Ղալիպ փաշային, ի նպաստ Սէլանիկի հրկիզելոց։

—

ԳԱՐԹԱԼ

Շաբաթ գիշերուան անձրեւախառն խոշորհատ կարկուտը չքաւորութեան մատնեց Գարթալի ժողովուրդը. այգիներն՝ որք տեղւոյն ժողովրդեան ապրուստի միակ աղբիւրներն էին, ողողուած եւ գրեթէ աւերակ դարձած են, տուները փճացուած, ապակիները մեծ մասամբ խորտակուած և չատ մը անասուններ խեղդուած են։

Կարկուտին հատիկը կշռուելով 75 դրամ եկած է։ Կ'ըսուի թէ հովիւ մը իւր ախոռէն դուրս փախած պահուն կարկուտ մը ինալով գլխուն՝ ճեղքուեր է։

Կը լսենք թէ տեղացի ժողովուրդը կը պատրաստուի հանրագրով մը իւր վիճակը պարզել Վեհ. Սուլթանին եւ նորա գթութիւնը խնդրել։

—

ԱԻՐՈՒԱԾ ԱՐՄՏԻՔ

Կը յիշուի թէ կայս. կառավարութիւնը առողջապահական նկատումներով արգիլած էր որ նաւերուն մէջ թրջուած արմտիք Թուրքիոյ նաւահանգիստները չի հանուին, նոյն իսկ չորցնելու պատրուակաւ։ Այս անօրինութիւն, թէպէտ ըստ ինքեան լաւ, սակայն սա անպատեհութիւնն ունէր որ կարգ մը ձեռարուեստներ կը զրկէր այդ նախնական նիւթերէն եւ միանգամայն վնաս կը հասցունէր արմտիք ներմուծող վաճառականաց. ասկից զատ, աւրուած արմտիք նաւուց ամբարներուն մէջ երկար մնալով, կը փտտին։

Առեւտրական դասը բողոք բարձած ըլլալով այս առթիւ, Պետական խորհուրդը՝ բժշկական ժողովոյ կարծիքն առնէ յետոյ որոշած է որ, թրջած արմտիք՝ չորցուելէ յետոյ անվնաս կերպով կրնան գործածուիլ ձեռարուեստներու մէջ։ Ասկից զատ, Քաղաքապետութեան կողմէ կարգեալ մասնագէտ պաշտօնեայք բժշկական ժողովոյ ներկայացուցչաց հետ համախորհուրդ՝ յայտարարած են թէ այդ արմտիք կրնան օսմ. հողին վրայ ցամաք հանուիլ, բնակութիւններէ հեռի տեղ մը, և բաց օդին ու արեւուն դրուիլ չորցուելու համար։

Պետական խորհուրդը որոշած է նաեւ որ Քաղաքապետութեան թողուլ այդ տեղւոյ որոշումն, և չորցուած արմտիք արուեստագործութեան մէջ միայն գործածուելու պայմանաւ վաճառուին։

Նախարարաց խորհուրդը վաւերացուցած է պետական խորհրդոյ այս որոշումն, որուն գործադրութիւնն յանձնուած է Ներքին գործոց նախարարութեան։ Հետեւաբար քաղաքապետութիւնը պիտի որոշէ աւրուած արմտեաց ցամաք հանուելու տեղը, և այս ծանուցուած է Առեւտրական Սենեկին։

—

ՊՈԼՍՈՅ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԸ

Լ- Թ-ր-ւէի մէջ կը կարդանք.

Ցաւօք կ'իմանանք թէ քիչ ժամանակէ հետէ անկանոնութիւններ կը գործուին այս հանրօգուտ հաստատութեան մէջ։ Ապահովութեան Սընտուկն որ վաղեմի հաստատութիւն մըն է, միշտ նշանաւոր հանդիսացած էր իւր գործոց կանոնաւորութեամբ և յաճախորդները գոհացնելու համար գործադրած ճշդապահութեամբ։ Կ'երեւի թէ այս պատուաբեր աւանդութիւն կորստեան վտանգին մատնուած է յորմէ հետէ նոր տնօրէնութիւն մը կոչուեցաւ անոր գլուխը։ Ասոր լաւագոյն ապացոյցը սա է որ հսկող ժողովոյն չորս անդամոց երեքը չի կրնալով համաձայնիլ տնօրէն Սիւլէյման պէյի հետ, հրաժարած են։ Հրաժարեալ անդամներն են Վսեմ. Նուրի պէյ, ներկայացուցիչ Մալյէի, Հաճօբուլօ եւ Տ. Կիւմիւշկէրտան էֆէնտիք, անդամք Առեւտր. Սենեկին։

—

ՈՃԻՐՔ, ԱՐԿԱԾՔ ԵՒ ԱՅԼՆ

Եղեռնադատ ատեանն երէկ մահուան դատապարտեց Լիզոր անուն ոճրագործ մը, որ տասը տարի առաջ ոճիրը գործած և այն ատեն թէեւ մահուան դատապարտուած, սակայն վճռաբեկ ատեանը բեկած էր այդ վճիռը։

Այս մարդ, որ Թէրսանէի մէջ նպարա[...]ութիւն կ'ընէր, սիրահարած էր [...]րեցա անուն աղքատ աղջկան մը, [...]ազարարութիւն կ'ընէր։ Լիզոր որ [...]ր ճերմակեղէնները առնելու համար [...]աղջկան տունը գնացած և ուզած էր [...]պատիւը բռնաբարել, սակայն Մա[...]յա ընդդիմացած էր։ Լիզոր այս [...]հմութենէն կատղելով խեղճ աղջկան [...]գաչոյն մը մխելով աղիքները դուրս [...]ած և սպաննած էր զնա։

[...]Երէկ գիշեր Մաքրիգիւղի մէջ հինգ [...]կան տղայ մը կիր լեցուած փոսի մը [...]նկաւ և թէեւ անմիջապէս ազատ[...]աւ, սակայն քիչ յետոյ մեռաւ։

—Անցեալ օր մէկ քանի աւազակներ [...]անճամ մօտ Բազարճըք անուն տեղը [...]ած տօնավաճառին վրայ յարձակեր[...] վաճառական մը լերը տարեր են։ Ոստիկանութեան նախարարութիւնն անմիջական հրամաններ տուած է տեղւոյն ոստիկանաց՝ այդ աւազակները ձերբակալելու համար։

—Րիֆաթ պէյի սպանման դէպքին առթիւ ամբաստանեալոց հարցաքննութիւնք աւարտած ըլլալով, մէկ քանի օրէն պիտի դատուին Եղեռնադատ ատենին առջեւ։

—Երէկ գիշեր Ալէքսի անուն պուլկար երիտասարդ մը Էմին Էօնիւի առջեւ ծովը ինկաւ, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցաւ։ Ալէքսի, որ գինով վիճակի մէջ էր, կամուրջն անցնիլ ուզելով Էմին Էօնիւի ծովեզրը կամուրջ կարծած և այդպէս ծովը ինկած էր։

—Նախընթաց գիշեր ի Բերա ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ։ Գալեթնըր Բուլուզի մօտ Բօսթաքի անուն մարդ մը իւր տան առջեւ նստած էր, երբ իւր առջեւէն անցնող Անտրէա անուն տասնեւմէկ տարեկան տղայ մը ձեռքը գտնուած բիւրեղեայ խոշոր պնակ մը գետինը ձգելով կոտրեց։ Կտորներէ մին Բօսթաքիի ձախ աչքին մէջ մտնելով բիբը վիրաւորեց։ Ոստիկանք վրայ հասնելով, այդ տղան ձերբակալեցին։ Բօսթաքիի աչքը կուրցած ըլլալով, բժշկական գործողութիւնք կը կատարուին։

—Անցեալ օր Սեւ ծովու ազատարարաց խմբի սասնապետներէն Ազիզ հրացանի հարուածով մը ծանրապէս վիրաւորեց Բիլիսոցի Մուսթաֆա անուն մարդ մը, որ իւր ընտանեաց նկատմամբ անվայել խօսքեր ըրած էր։ Ազիզ ձերբակալուեցաւ և Մուսթաֆա հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Նախընթաց օր Էյուպի չրջակայ Օթագճըլար անուն տեղւոյն մօտը գերեզմանատան մը մէջէն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ։ Այս դիակ վէրքերով ծածկուած էր։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք քննութեանց ձեռնարկեցին ոճրագործները գտնելու համար։ Յետ քննութեան հաստատուեցաւ թէ Թէրսանէի գործաւորներէն Մէհմէտ անուն մարդու մը դիակն էր այդ։ Գրպանէն գտնուած է 100 ղրուշ, զմելի մը, նամակ մը և ծխախոտի տուփ մը։

—Մէ-րէ-վ-է-Բ հետեւեալ դէպքը կը պատմէ որ պատահած է իբրեւ արդիւնք չան մը վրէժխնդրութեան։

Ի Սալաճաք բնակեալ Ֆէրիտա անուն իտալացի կին մը իւր բնակած տան չուրջը գտնուած չուները միշտ կը կերակրէր, սակայն անոնցմէ մին օր մը կնոջ վրայ կը յարձակի եւ կինը լաւ մը կը գանակոծէ զայն։ Շունը իւր վրէժը լուծելու համար գիշեր մը Ֆէրիտայի տունը մտնելով մինչեւ պառկած սենեակը կ'երթայ և հոն կնոջ վրայ յարձակելով ծիծերը կը խածնէ։ Կինը հիւանդանոց մը կը փոխադրուի, ուր քիչ յետոյ կը մեռնի իւր առած վէրքերէն։

—

Պարսկական դեսպանատան խորհրդական Ճէվատ խան երէկ Հեռագրական եւ Թղթատարական վարչութեան պաշտօնատունը գնաց և հոն վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիի հետ ստորագրեց կայս. կառավարութեան եւ Պարսկաստանի միջեւ կնքեալ թղթատարական պայմանագիրը։

—Երեք չարաթ առաջ ձեռնհաս իշխանութիւնը տեղեկանալով որ Շիշլի մօտ Համզգէօյի մէջ, ուր գաղթականք կը բնակին, հիւանդութիւնք երեւան ելած են, ի միջի այլոց ջերմ, փորհարութիւն եւն., բժիշկներ ղրկած է հարկ եղած քննութիւնները կատարելու համար։ Այս գիւղի դիրքն առողջապահական օրինաց հակառակ ըլլալով, ամառներն ամեն տեսակ հիւանդութիւնք կը պատահին եղեր։

—Մէկ երկու օր առաջ Ատրիանուպոլսոյ մէջ յորդահոս անձրեւներ տեղացեր և չրջակայ ագարակներու ու այգիներու մէջ եւս կարկուտ տեղացեր է։

—Արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է թուրքպարսկական սահմանագլուխը ճշդելու համար։

—Սուրիոյ և Հալէպի նահանգաց մէջ զինուորական քննութիւններ կատարելու պաշտօնով յատուկ յանձնաժողով մը ղըրկուած է։

—Սեպտեմբեր 8|20ի չարաթ օրը մեծ նաւարշաւ մը պիտի կատարուի ի Մօտա, ընդ բարձր հովանաւորութեամբ Վեհ. Սուլթանին։ Ծովային նախարար Հասան փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողով մը սոյն նաւային հանդիսին նախապատրաստութեամբ կ'զբաղի։

—Խրիսթաքի էֆ. Զօղրաֆօս Բարիզէն 500 ֆրանք ղրկած է ի նպաստ Սէլանիկի հրկիզելոց։

—Ֆրանսական դեսպանատան առժամեայ խորհրդական Լօթիէ տը Վիլլար կոմսը մայրաքաղաքս հասաւ։

—Վեհ. Սուլթանը Իմթիազ պատուանշանի ոսկի չքազարդը չնորհած է կայս. Թիկնապահ դեր-գնդապետ Թալաթ պէյի։

—Սեւ ծովու բերնին մօտ ասիական եզերաց մօտ գտնուած Բէֆքէն կղզին կեդրոն եղած է ալի մաքսախոյսերու, որք այլ և այլ ոճրագործութիւններ եւս կ'ընեն։ Թէեւ զինուորներ ղրկուած են աւազակները ձերբակալելու համար, սակայն չեն յաջողած, որովհետեւ մաքսախոյսք փախած են։

—Տպագրական Տեսչութեան մէկ պաշտօնական ազդը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիացի Պ. Ռոզէնպէրկ, որ անցեալները մայրաքաղաքս եկած էր, հազար ֆրանք նուիրած է ի նպաստ բարենպատակ գործերու եւ թէ այդ գումար յանձնուած է Հրկիզելոց ի նպաստ կազմեալ յանձնաժողովին։

—Կրէտէի կուսակալութեան նորընտիր խորհրդական Ճորճի փաշա երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

—

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Մինչեւ ցայսօր ի Կիւմիւշեան խան հաստատեալ մեր վաճառատունը այսօրէն սկսեալ փոխադրուած լինելով Չագմագճըլար Եօգուշու ի Մեծ Նոր խան, առաջին յարկ թիւ 36, 37, 38 յայսմ հետէ մեզ յատկացելով նամակ, հեռագիր և վաճառականական ո և է թղթակցութիւնք սոյն հասցէիս ուղղելնին կը փութանք ծանուցանել մեր մեծարոյ բարեկամաց եւ յաճախորդաց։

Յ. Ն. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Կ. Պոլիս 22 օգոստոս 1890 164

Գաղղ. լեզուի հմուտ՝ միանգամայն բազմամեայ և փորձառու դաստիարակ մը պատրաստ է ազգ. վարժարանաց մէջ պաշտօնավարել գոհացուցիչ ամսականաւ։

Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։ 1—4

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ

ԿՐԱՎԻՆՇԹԱՅՆ, 7 սեպտ. (Ա. Հ. Գ.) —Զօրահանդէսէն ետքը, Վիլհէլմ Կայսր ներկայ էր ի պատիւ իրեն պատրաստեալ հացկերոյթի մը, յորում արտասանած բաժակաճառն ազդու տպաւորութիւն մ'ըրաւ նաւային սպայից վրայ որք ներկայ էին։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ԼԻՍՊՈՆ, 7. (Ա. Հ. Գ.) —Փորթուկէզ ժողովրդեան մէջ դժգոհութիւնը կը սաստկանայ Անգլիոյ հետ կնքեալ դաշնագրոյն դէմ. Փորթուկէզ նախարարութեան մօտալուտ անկման խօսք կայ։

(ԾԱՆ. Գործակալութիւնը կը յայտարարէ թէ այս հեռագիրք ուշ հասած են, երկուշաբթի երեկոյ յանձնուած լինելով իրեն. —Մեք ալ կրնանք յայտարարել թէ Արեւ. Հեռագ. Գործակալութիւնը մեծ կորուստ մը չէ ըրած մին արդէն ծանուցեալ և միւս անկարեւոր երկու հեռագրեր մի քանի ժամ ուշ ընդունելով։ Ծ. Խ.)

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՖՕՆԹԷՆՊԼՕ (Ֆրանսա), 8. (Ա. Հ. Գ.) —Պ. Քառնօ այսօր ընդունեց զՊ. Թիրման, Ալճէրիոյ կուսակալ, զոր ի ճաչ հրաւիրեց։ Կ'երեւի թէ այս տեսակցութեան մէջ Պ. Քառնօ համոզած է զՊ. Թիրման ետ առնուլ իւր հրաժարական։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ. — ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ ՍՈԲՐԱՆՑԷԻՆ

ՍՈՖԻԱ, 7.—Աժանս Էլէքթրիք Բալքանիք. Ծանօթ բոլոր ընտրութիւնք նըպաստաւոր են կառավարութեան։ Պ. Սթամպուլով ընտրեցաւ ի Սոֆիա, Թըռնովա, Ֆիլիպէ, Եսքի Զաղրա և ի Վիտին։ Նախարարներէն Պ. Թոնչէվ ի Սոֆիա, Ռուսճուգ և ի Վարնա և Պ. Ժիվքով ի Սոֆիա, Թռնովա, Վառնա և ի Տոպրիչ ընտրեցան։ Նախորդ նախարար Պ. Կրէքով ընտրեցաւ յԵսքի Զաղրա։ Նախորդ նախարար և կառավարական ընտրելիք Պ. Պ. Սթրանսքի և Սալապաչէվ եւս ընտրեցան։ Ի Փլեվնա և ուրիշ մի քանի տեղեր, որք ցարդ ընդդիմադիր կուսակցութեան պատկանող երեսփոխաններ կ'ընտրէին, այս անգամ կառավարականք ընտրեցան։ Ո՛չ ուրեք բարեկարգութիւնը խանգարեցաւ։ Մեծ ցնծութիւնք։ Ի Սոֆիա, ընտրութեան արդիւնքն յայտնուելուն պէս, ընտրողք, նուագարանաց առաջնորդութեամբ, գացին համակրանաց ցոյց մ'ընել առ Պ. Սթամպուլով, որ գաւառներէն ալ բազմաթիւ խնդակցական հեռագրեր ընդունեց։

ՍՈՖԻԱ, 8.—Սոպրանյէն, կամ պուլկարական Ազգային ժողովը կը պարունակէ ընդ ամենայն 295 երեսփոխաններ։ Այս կիւրակի աւուր ընտրութիւններէն ետքը, նոր Երեսփոխանութիւնը կը բաղկանայ 260 կառավարական և 35 ընդդիմադիր անդամներէ։ Նախորդ Երեսփոխանութեան մէջ ընդդիմադիրք 90 հոգի էին։ Այս արդիւնք մեծ յաջողութիւն մ'է կառավարութեան համար։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

ԿՐԱՎԻՆՇԹԱՅՆ, 8. — Երէկ իրիկուան հացկերոյթին մէջ, Վիլհէլմ Կայսր իւր բաժակաճառով գերմանական նաւատորմին գովեստ ըրաւ, համոզում յայտնելով թէ նաւատորմն իւր պաշտօնը պիտի կատարէ, որչափ եւս ծանր, ի կատարել գոհունակութիւն Կայսեր, ի փրկութիւն և ի փառս հայրենեաց։ Ծովակալ Կոլց, շնորհակալութիւն յայտնելով Կայսեր, հաւաստեց թէ երբ պէտք ունենայ՝ միշտ պատրաստ պիտի գտնէ նաւատորմը։—(ԾԱՆ. Կ. Պոլսոյ Գործակալութեան այս հեռագրէն կ'երեւի թէ Արեւ. Հեռ. Գործակալութիւնը կը սխալի «զօրահանդէս» խօսք ընելով, Կայսրը «նաւահանդէս» կատարած է, և իւր խօսքն ալ նաւային մարդոց ուղղած է. Ծ. Խ.)

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐ

ՊԵՏՐՍՊՈՒՐԿ, 8.—Զարը, Զարուհին, Զարեւիչը, Քէննիս մեծ-դքսուհին և Վը-

լաւիմիր մեծ-դուքսը գացին ներկայ գըտնուիլ Քոմոյի մեծ ռազմափորձերուն ի Վոլհինիա, ուր կը գտնուին արդէն Նիքոլա և եւ Միքայէլ մեծ-դուքսերն եւ Լայխդէնպուրկի ու Օլտէնպուրկի իշխանները։

ԲԵՏՐՍԲՈՒՐԿ, 8.—Քոմոյի ռազմափորձերուն մէջ, երկու զօրաբանակներ իրարու դէմ պիտի կռուին, Վոլհնիոյ զօրաբանակն, ընդ հրամանատարութեամբ Տրակոմիրով զօրավարին, բաղկացեալ 95 վաշտ հետեւակազօրքէ, 72 հեծելագունդէ եւ 216 թնդանօթէ, եւ Լուպլինի զօրաբանակն, ընդ հրամանատարութեամբ Կուրքօ զօրավարին, բաղկացեալ 98 վաշտ հետեւակազօրքէ, 72 հեծելագունդէ և 240 թնդանօթէ։ Նիքոլա-Նիքոլայէվիչ մեծ-դուքսն իրաւարարի դեր պիտի կատարէ։

Ի ՖԻՆԼԱՆՏԻԱ

ՀԵԼՍԻՆԿՖՈՐ, 8.—Ֆինլանտիոյ ընդհանուր կառավարիչն, ընդունելով Քնօրինկի իշխանութիւններն, ըսաւ թէ համոզուած է Ֆինլանտացւոց հաւատարմութեան վըրայ առ իրենց վեհապետն։ Ֆինլանտիոյ ժողովուրդն ապագային մէջ եւս պիտի վայելէ խաղաղ զարգացում մը. խոհականութիւնը կը պահանջէ հանդարտ մնալ, և վստահութիւն ունենալ վեհապետին խնամոց վրայ՝ կայսրութեան ամէն ազգայնութեանց համար։

ԴԱՐՁԵԱԼ ՄԵՆԱՄԱՐՏ Ի ՓԱՐԻԶ

ՓԱՐԻԶ, 8.—Ժիլ Պլասի մէջ հրատարակեալ յօդուածի մը վրայ, որ գարշելի կ'անուանէր Պուլանժէականներն Բոտոն հեղինակը, Պ. Մէրմէ մենամարտեցաւ Ժիլ Պլասի խմբագիր Պ. Լա Գաւրիերի հետ, որ թեթեւապէս վիրաւորեցաւ թևէն։

ԴԱՆՈՒԲ

ՎԻԵՆՆԱ, 8.—Սեպտեմբեր 7ի առաւօտէն ի վեր, Դանուբ կը շարունակէ իջնել։— Աշնանային ձիարշաւները տեղի չը պիտի ունենան, Բրազէրի դաշտավայրին ձիարշաւի դաշտին ողողուած ըլլալուն պատճառաւ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 28 Օգոստոս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պահանջի)	108 1/8
3 » » » (վճարելի)	107 7/8
3 » Փարիզի » (պահանջի)	23 30
3 » » » (վճարելի)	23 37 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Նորէկ երեկոյ գոց (Մեծ. Ա. Ներք)	21 11
Զօրաւոր գոցուելէն վերջը »	21 0
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուելուն	21 9 1/2
Կէս օրին »	21 8

ՈՍԿԵՐԻԶԱԿԱՆ ՔՈՒՓՈՆ

Նորէկ երեկոյ	61 20
Այս առաւօտ	60 20
Կէս օր	60 35

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Ներք	44 1/4
»	B. »	25 3/4
»	C. »	21 11

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Ասիական Ընկերութիւն	Անգլ. Լր.	5
Պրէտի Ընկերութիւն	Օսմ. »	9 26
Գանք տը Պոռ	» »	7 3
Ցոլ Շահ Էվոլիւ	» »	5
Թումպէյ	» »	512
Բուժէլի Ընկերութիւն	Ֆր.	80
Քառնեքու գի Լոնտրայի	Գ. Կ.	137

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. ...	100
20 Ֆրանքնոց	» ...	87 6
Անգլիական ոսկի	» ...	110 10
Մարք (գերմանական ոսկի)	» ...	107 25
Իմբերիալ	» ...	91
Պէշլիկ	» ...	51 16
Մաճիտ թղթադրամ	» ...	7 28
» արծաթ	» ...	90
Մեծ. արծաթ (ամբ)	» ...	108 1
Վեքիլ	» ...	103
Հինդիկ	» ...	102 20
Մեթալիք	» ...	100 10
Թաշլըք	» ...	13

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Փարիզ, 8 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վերջ 50 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 50
» » 4 1/2 %	106 60
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	19 70
Օսմանեան երկաթուղի	81 25
» Ըէժիի բաժնեթուղթք	330
Պանք Օթօման	626 25
Գրէտի Լիոնէ	812 50
Իտալական Ռանթ 5 %	96 77 1/2
Հելլենական 5 %	479 75
Ռիօթինթօ Թինդ (1890)	431 25
Եգիպտական միացեալ	495 62 1/2
Պանք տը Բարի	867 50
Օսմ. Մաքս. արժեթուղթ	471 25
Սուէզի ջրանցք	2430
Սպանիական արտաքին	78 3/4
Ռիօ Թինթօ	671 25
Մեքսիքօ	720
Ձեռ Լոնտրայի վրայ	25 28

Լոնտրա, 8 Սեպտ. ժամ 6 վերջ — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	95 7/8
Օսմ. » Սէրի Դ.	19 7/16
» » » Ա.	44 1/4
» » » Բ.	25 3/4
» » » Գ.	19 1/2
Փոխառութիւն 1877	103 1/2
Պանք Օթօման	14 3/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	98
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	103 1/4
Դայրա Սանիէ	84 1/4
Ցեմենթիս (փոխառ. Բոյէլտ)	102 1/4
Հելլենական 5 %	94
Մոնոբոլ »	78 1/2
Ռուսական 1889	99 1/4
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 28

Վիեննա, 8 Սեպտ. ժամ — վերջ —

Օսմանեան երկաթուղի	85 80
» Ըէժիի բաժնեթուղթք	137
Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	112 50

Պերլին, 8 Սեպտ. ժամ — վերջ —

Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	20 37 1/2
Ռուսաց թղթադրամ. զսա	258 25
Օսմանեան կոնսոլ վերադ	82
Օսմ՛ և առջի օրը իւր	19 15

պաւ նորէն, մինչև իրիկ—

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԲԱՐԲԵՐԴ, 4 օգոստոս

Զորս տարիներէ ի վեր քաղաքիս վերի թաղին մէջ հիմնադրեալ Հայ. Կեդր. վարժարանն, որ ներկայ տարւոյ ընթացից մէջ 200է աւելի ուսանող ունէր իւր յարկերու ներքեւ, առաջինն լինելով 4 ուսումնատարներ ընծայեց ազգին, Ն. Թիւֆէնկճեան, Կ. Գալուստեան, Ս. Մալէքմէգեան, և Յ. Գալուստեան Բալուցի, որոնք յաջող քննութիւններ անցուցին հայ գրագիտութեան, պատմութեան, անգլերէն և Փառս. լեզուաց և գիտութեանց մէջ։ Քաղաքիս հայ վարժարաններ ցարդ գործնական ու քաղաքացիական կենաց յարմարող միջակ կրթութեան աստիճանաւ մը՝ նմանօրինակ արդիւնք մը յառաջ բերած չունէին, հակառակ կուրծքի ու քրտանց վաստակ, զոհնած հազարներով դրամագլուխներու։ Փառայեղ զովեստներէ շատ աւելի, եռանդուն և մեծ քաջալերութիւն վայելելու արժանաւորութիւնն կը կրեն իրաւամբ այս գործին վարիչներ, խնամակալութեան անդամք, որք վարժարանը տնտեսական բարւոք կացութեան մը մէջ գնելու այնքան ջանացող գտնուեցան, որքան և աւելի արդէն նըւիրող։ Նոյնքան պարծանք վայելելու իրաւունք ունին կը կարծենք կեդրոնի ուսուցիչք, որոց անխոնջ ջանից և կանոնաւոր ու կրթիչ հոգածութեան շնորհիւ, քաղաքիս երիտասարդութեան մէջ օրինակելի ներկայացուցիչներ կ'աւելնան, կրթութեան անհամար բարիքներն զգացնելու հետզհետէ ժողովրդին այն դասուն որ դեռ անզգայ և խուլ կը մնայ, դաստիարակութեան բարեբար ազդեցութիւններն կրած չըլլալով։ Ահա նախաձեռնութեան ոգի կրող քանի մը անձնուէրութեանց և անձնուէր ու պարտաճանաչ կրթութեան գործիչներուն՝ նիւթական ու բարոյական ոյժերու միացումը, մեր քաղաքի վարժարաններն իրենց դատապարտեալ ամլութենէն կը փրկէ, կը տեսնենք այսօօ։ Ի մօլի այլոց հարկ է յիշել այդ խումբէն Յովս. էֆ. Յարութիւնեան Հայ լեզուի դասախօսն, որու վարժարանի ինչպէս հիմնադրութեան, նոյնպէս բարւոք և օրինաւոր վարչութեան մը ներքեւ յարատեւութեան համար մղած ջանքերն, միանալով դասախօսական փայլուն արդեանց հետ, անոնտ գրաւական մը կ'ընծայեն այս գործի ապագայ յաջողութեան, որուն ի սրտէ փափաքող են անշուշտ ամէն ազգայինք, որոց ի կարգի և

ԿՐԹԱՍԵՐՆ

ՍԵՕԼԵՕԶ, 18 օգոստ.

Լրագրաց մէջ ինչպէս յաճախ կը կարդացուի ուրիշ շատ մը տեղերու համար, նոյնպէս և գիւղս իւր շրջակայիւքն հանդերձ այս տարի յետին աստիճան երաշտութեան ենթակայ եղած է. գարնան սկիզբներէն մինչեւ ցայսօր՝ այսինքն ձըմեռն անցունելէն ի վեր միանգամ եւեթ յորդ անձրեւի տեղացում տեսնուած է այս կողմեր, և այդ ալ գրեթէ երեք ամիս յառաջ. յետ այդորիկ և ոչ մի կաթիլ անձրեւ իջած չը լինելով, ամենայն ուրեք ամայութիւն, ամէն տեղ երաշտութիւն տիրապետած է. ձիթաստանք և այգեստանք բոլորովին չորցած՝ խոպանացեալ վիճակ մ'ունին, թթենեաց զարգացման մասին եւս մեծ երկիւղ կայ, ուստի այս կողմերու բնակիչք, որք ընդհանուր առմամբ գրեթէ բոլորն ալ երկրագործութեամբ կ'ապրին, նոր տարւոյն համար բաւական մտահոգութեան մէջ են, գուշակելով և վախնալով թէ սոյն ներկայ երաշտութիւնն ապագային համար եւս վնասաբեր կրնայ ըլլալ։ Թէև թուականէս տասն օր առաջ այս կողմերը մի քանի տեղեր յորդ անձրեւներ տեղացած են, սակայն դոքա իրենց օգտակարութեանը չափով և գուցէ ալ աւելի վնասներ հասուցած են. զոր օրինակ, Գարակեօյէտ անուն գիւղակին մէջ, որ գիւղէս 5 ժամ հեռաւորութիւն ունի, հեղեղները քշած տարած են տուն մը, որոյ 4-500 քոռ պատրաստ ցորեան կայ եղեր, և որ աւելի ցաւալին է, մօտակայ մի ուրիշ գիւղէ այդ տան մէջ հիւր եղող երկու անձինք՝ այր և կին՝ և տան տիրոջ մէկ հատիկ զաւակը այդ ողողման զոհ գնացած են. նոյնպէս Կէմլէյիկէն մէկ ժամ հեռաւորութեամբ Էնկիւրճիք ըսուած գիւղին մօտերը հովիւ մը հեղեղներու մէջ խեղդուած է. ուրիշ տեղեր ալ թէ՛ կենդանեաց և թէ արմտեաց վրայ շատ ու շատ վնասներ հասուցած է կ'ըսուի։ Այս ամէնը տեղի ունենալով հանդերձ գիւղս դեռ է ի կատարեալ յերաշտութեան. մեր դաշտերու մէջ հողերն ապառաժներու դիրք ստացած են կարծես, և եթէ շատ շարունակէ երաշտական այս վիճակ, տեղւոյս բնակչաց երկիւղին համեմատ հողագործական արտադրութիւնք աննշան պիտի լինին թէ՛ ներկայ և թէ յառաջիկայ տարիներու համար։

Յ. Գ. Արժ. Վահան վարդապետ Պարտիզակցի Արեւելքի մէջ հրատարակած մէկ ծանուցագրովն հայերնակ գիւղերէ խաղերու, տաղերու և առակներու նկարագիրներ խնդրած էր. արդ հետեւեալն հոս մանկական խաղ կամ տաղ մ'է, որ գիւղիս հասարակութենէն ի վեր միշտ մանկանց կողմանէ կ'երգուի կ'ըսեն ստեթէ արժան դատի թող առնու օրինակը.

Լուսընկայ լոյս վերն կայ
Առնեն ի քէն ծովն ինկայ,
Սուրբ Սարգիս
Բանէ գօտիս,
Ջ'եկէ հոգիս
Երդարները ներս
Մեղաւորները դուրս։

Զմինած ազգի Իւզալէկ գիւղի վարժարանը ժամանակէ մը ի վեր ցաւալի կացութեան մը մատնուած է. վարժարանի հոգաբարձութեան միջև անհամաձայնութիւն ծագելով՝ իրենց հետ յարգեալ են նաև ամբողջ գիւղը երկու կուսակցութեան բաժնել, ինչպէս նաև եկեղեցին և վարժարանն ևս երկուքի վերածել. մինն յաճախելով նախկին եկեղեցին և վարժարան, իսկ միւսը տուն մը վարձելով եկեղեցի և վարժարան անուանած է ուր կը յաճախէ իւր կուսակցութիւնն, ուսման զգայուն և անհրաժեշտ պիտանիութիւնն ըստ իւրեանց քմաց գործածել՝ անկարող անձեր դաստատութեան փափուկ պաշտօնին կոչելով. երկուստեք կ'աշխատին յառաջ տանիլ ինչ որ կարող է յագուրդ տալ իրենց կրից. հոգ մը չէ իրենց համար որ պատճառ կ'ըլլան բուական թուով մանկտեաց թշուառութեան, որք փոխանակ իրենց ուսման մասին ունեցած ծարաւը յագեցնելու, սովածնին ևս մնալու դատապարտուած են. մեր արդի Պատ. Հոգաբարձութիւնք իրենց պարտքը կատարած կը համարին երբ իրարմէ կուսակիցներ կորզեն աւելի զօրացնելու համար իրենց դիրքը. այս ջուրի պղտորութենէն օգտուելով չարամիտ ոմանք ձուկ որսալու անխոնջ աշխատութեան դատապարտուած են։

Ցաւալի բան մը ևս. արդի քահանան քահանայացնելու աշխատողներն են որ այժմ իրենց կուսակցութեան ուրիշ քահանայի պէտքը կ'զգան և կը պատրաստուին իրենցմէ մին քահանայացունել կամ պատրաստ մին գտնել։ Գիւղիս այս անմիաբան կացութենէն առ այժմ թէ առ յապայն յառաջ գալիք չարիքներ կրնայ գուշակել մէն մի ողջամիտ և զգայուն անհատ, ուստի կը հրաւիրենք զձեռնհասութիւնն անտարբեր չմնալ այլ խղճի արդար խայթով ի գործ դնել պարտ ու պատշաճն, ուղղելու այս մոլորեալներ, որոց առաջնորդողը իսկ կայր գոլով երկուցունց ինկած տեղն է խոփխոփա, հրաժարեցունել այս տեսակ կուսակցական քմահաճ և աղխտաբեր գաղափարներ տածելէ, և գործել միութեամբ յօդուտ նախ ազգին և ապա գիւղիս եկեղեցւոյն վարժարանին և նորա եկկէի մանկտոյն։

ՆԱՄԱԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ

ՈՒՍԹԸՐ, 22 օգոստ.

Քաղաքէս երեք չորս մղոն հեռաւորութեամբ գիւղի մը մէջ գիտնական գեղեցիկ և պարկեշտ աղջիկ մը լինելու համբաւը կը վայելէր օրիորդ Ա. որուն ձեռքը և սիրտը գրաւելու ջանքեր միշտ ապարդիւն կը մնային։ Ծեմարանի ընթացքը աւարտած օրէն ի վեր իւր տնական առօրեայ գործերն աւարտելէ վերջ հաճելի զբօսանք մը կը վայելէր մի միայն երբ թոյլ կը տրուէր իրեն մօտակայ դաշտերն դնալով ծաղկեփունջեր հաւաքել, զորս իւր մօր ցոյց տալէ և նորա հաճութիւնն ստանալէ վերջ, գիւղին աղքատիկ և կամ հիւանդոտ բնակիչներու տուներն այցելելով կը բաշխէր անոնց, որոց շնորհակալութիւններն և երախտագիտութիւնները թերեւս յառաջ բերած էին այն պատուանունն զոր օրիորդ Ա. կը կրէր գիւղին մէջ «Մխտագալար վարդ» անուամբ։ Բնական է հետեւցնել թէ այդ աստիճան բարեխիտ օրիորդ մը բաղմաթիւ սիրահարներ ունենար թէ՛ գիւղին և թէ՛ մօտակայ քաղաքին մէջ. այլ միշտ, ինչպէս որ ըսինք, ապարդիւն եղած էր իրենց ջանքեր՝ թախանձանքներ, մինչեւ իսկ սպառնալիքներ, որոց բոլորին միայն մէկ պատասխան ունէր աղջիկն և այն էր թէ՝ «Ես չեմ ուզեր ամուսնանալ»։ Այսպէս ամիսներ և տարիներ կը գլորէին կ'անցնէին և օրիորդ Ա. դեռ հաստատամտութեամբ կը մերժէր ամէն առաջարկ. մինչեւ իսկ իւր ծնողաց խրատներու և յորդորներու հակառակ, գիտուն, հարուստ և գեղեցիկ երիտասարդներու կողմանէ ստացած նամակներու ներքեւ «սոյն օրինակ առաջարկներն երբեք նկատի չի պիտի առնուին իմ կողմանէ՝ բաւած եմ ձեզ բերանացի» գրելով կը վերադարձնէր իւր հայցելին։ Անդրադառնալի օրիորդին սքանչացողներն ալ անյաղթ կը մնային սակայն, որոց մին, կրնամք ըսել արժանաւորագոյնն հաստատապէս որոշած էր օրիորդը կնութեան առնուլ, լինի ինչ որ ալ հետեւութիւնը։ Երիտասարդը կը սկսի իւր յատակագիծը պատրաստել և այնպիսի ճարպիկութեամբ կը կարգադրէ որ՝ հետեւութիւնն անխուսափելի կ'ըլլայ կարճ ժամանակի մը համար. այլ ոչ երբեք պատուաբեր։ Եւ ահա թէ ինչպէս։

Անցեալ յունիսի մէջ օր մը օրիորդ «Մխտագալար վարդն» իւր գործերն աւարտելէ վերջ դաշտը կ'երթար ծաղիկ հաւաքելու և փունջեր կապելու որոց մին՝ ամէնէ ընտիրն՝ խոստացած էր իւր դասընկեր աղջկան նուիրել այն օրն իսկ երբ պիտի ամուսնանար իւր խօսեցեալին հետ և ինքն ալ իբրեւ հարսնքոյր ներկայ պիտի գտնըւէր պսակադրութեան։ Կէս օրէ վերջ ժամը չորսի ժամանակն էր, գիւղին պատուարժան երիտասարդներէ մին մտնելով օրիորդ Ա.ի, սովորական քաղաքավարութիւններն ընելէ վերջ հրաման կը խնդրէ օգնել իրեն ծաղկաքաղ ընելու մասին. որովհետեւ գիւղին արժանաւոր մի աղջկան պսակադրութեան զարդ մը լինել սահմանուած էին այդ օրը ժողվուած ծաղիկներն, ուստի և երիտասարդը կը փափաքէր մասնակցիլ այդ բարենպաստ գործին։ Օրիորդը կը հաճի շնորհակալութեամբ և մէկ ժամէ աւելի աշխատելէ վերջ կը խոնջի եւ հանգիստ առնելու համար երիտասարդի առաջարկին, մօտակայ տուներէ մին պարտէզը ամառանի մը վերայ կը նստին. երիտասարդն ալ կը նստի և կը խօսակցին։ Երբ յանկարծ սոյն տան տիկինը պարտէզ կ'իջնայ, որպէս թէ սոյն ներկայութեան անտեղեակ էր և զարմացութեամբ կը բարեւէ զիրենք առաջարկելով որ մէկ մէկ գաւաթ թէյ առնելու հաճութիւնն ընեն իրեն։ Օրիորդ Ա. և իւր ընկեր երիտասարդն՝ քաղաքավարութեան դէմ մեղանչած չլինելու համար սիրով կ'ընդունին իրենց եղած առաջարկը, մանաւանդ թէ շատ ալ յոգնած էին։ Տան սպասուհին կը բերէ երեք գաւաթ թէյ, հիւրերը կը խմեն զայն. տան տիկինն ալ կը խմէ իւր բաժինը․․․։

Հոս կ'աւարտի մեր պատմութիւնք. սոյն տարօրինակ եղելութեան մանրամասնութիւնները դիմնալու համար ընթերցողը տասնեւեօթ ժամ սպասելու է մեզ հետ որպէս զի նոյն իսկ օրիորդ Ա.ի բերնէն լսէ մեր պատմութեան շարունակութիւնը. ուստի մեք դառնամք համառօտել օրիորդի ծնողաց տանը մէջ տեղի ունեցած դիտատանչութիւններն այն օրն։ Օրիորդի ծնողքն երկար ժամեր անհամբերութեամբ իրենց միակ որդւոյն վերադարձին սպասելէ վերջ, յուսահատ ձին կը լծեն կառքին և բոլոր գիւղի տուները կ'այցելեն տեղեկութիւն հարցընելով իրենց կորուսեալ աղջկան վրայ։ Գիւղացիք բոլորն ալ գրեթէ տեսած էին զինքը դաշտերուն մէջ ծաղիկ հաւաքելով զբաղեալ. իսկ մանաւանդ տիկին մը կը պատմէր թէ ինչպէս իւր տանը պարտէզն եկած նըստած և թէյ առած էին՝ այս ինչ երիտասարդին հետ։ Կը հաւէր թէ օրիորդ Ա. իւր ընկերոջ այսինքն երիտասարդին տունը գնացած էր ուր կը դիմեն աղջկան հայր և մայրը. այլ որչափ մեծ կ'ըլլայ իրենց զարմանքն երբ կը տեղեկանան թէ երիտասարդը կէս օրէ ի վեր անյայտ եղած է՝ և իրենք չեն գիտեր թէ ո՞ւր գնացած էր։

Ո՛հ, կըսէ ծերունի մայրն՝ աղջիկս առեւանգած է սրիկան, — քու աղջիկն ոչ ոք կարող է առեւանգել կը պատասխանէ ծեր հայրն, — այո՛ առեւանգած է կ'աղաղակեն բոլոր գիւղացիք. ձիեր կը թամբուին, կառքեր կը լծուին, զէնքեր կը պատրաստուին բոլոր այն երիտասարդաց կողմանէ որոնք օրիորդ «Մխտագալար վարդ»ի դոյնը և անուշահոտութիւնը միանգամայն կորուսած էին։ Խուզարկութիւնը բոլոր գիւղեր կը շարունակէ, առանց արդիւնքի սակայն։ Հետեւեալ առաւօտ իսկ և ոչ մի լուր կամ նշան չկայ. ամէն մարդ յուսահատած է, բաց ի այն երկու դժբաղդներէ որոնք կեանք տուած էին ներս. այս վերջինք միակերպ կ'արտասուէին․․ այլ դեռ բոլորովին յուսահատ չէին. այնչափ մեծ եւ բարձր էր իրենց համարում աղջկան վերայ։ Օրիորդ Ա. դաշտերու մէջ ծաղկեփունջ պատրաստելու փորձառութեանց վերջին օրէ տասն եւ ութ ժամ վերջ երբ իւր թմրութենէն կ'արթըննայ կը գիտէ թէ զարդարուն սենեակի մը մէջ առաջնակարգ մահճակալի մը (իւր սովորական առօրեայ զգեստներովն) և երիտասարդի մը ընկերութեան մէջ կը գտնուի։ Երիտասարդը դեռ կը ննջէր. Օրիորդն ապշօք լինելէ վերջ թէ երազ մը չէ տեսածը այլ պարզ և ցաւալի իրողութիւն մ'՝ մահճակալէն դուրս կը ցատքէ և երիտասարդի ատրճանակն ձեռք անցունելէ վերջ կը գոչէ. «Վեր կանգնէ ամբարիշտ, լուռ կա՛ց եթէ ոչ կը մեռնիս»։ Երիտասարդն կը համակերպի լռելեայն այլ ակամայ։ Օրիորդն կը մեկնի խուցէն, միշտ ձեռացը մէջ ունենալով ատրճանակն. կ'իջնէ վարի յարկը կը գտնէ տան տէրն և կը հարցնէ, որմէ կը տեղեկանայ թէ առաջի գիշեր օրիորդն և երիտասարդն կառքով մը իջած էին սոյն պանդոկ և քահանայ մը կանչել տալով պսակուած էին, պանդոկապետն և իւր կին վկայ գրուելով պայմանագրութեանց։ Զայս ըսելով պանդոկապետն աղջկան կուտայ պայմանագիրը զոր երիտասարդն աճապարելով հոն թողած էր։ Օրիորդ Ա. ամուսնացած էր. այլ կին մը չէր. դեռ ժամանակ պիտի ունենար ծաղիկ քաղելու։ Կը կարծուի թէ գիւղի տուներէ միոյն պարտէզին մէջ առած թէյի մէջ թմրեցուցիչ դեղ մը դրուած էր, երիտասարդին ու տան տիրոջ գիտութեամբն, որովհետեւ աղջիկը մինչեւ այն վայրկեան ամէն ինչ կը յիշէ. միայն թէ թէյը խմելէ վերջ բան մը չի գիտեր մինչեւ հետեւեալ օրն երբ՝ ինչպէս որ ըսինք՝ երիտասարդին հետ մահճակալի մը վերայ կը գտնուէր։

Կը հետեւցունեն որ եթէ թմրեցուցիչ դեղը փորձանք մը բերաւ իւր գըլխուն, միեւնոյն դեղի ազդեցութիւնն փրկեց իւր պատիւ. աղջկան թմրեալ և անզգայ վիճակին մէջ՝ զինքը հանդարտ թողլէ ուրիշ ճար մը չէր մնացած յանդուգն երիտասարդին։ Օրիորդ Ա. դատարան դիմելով ամուսնալուծութիւն ձեռք բերաւ. դատարանը գլխովին երիտասարդը չպատժեց «սիրահար մը ամէն փորձ ընելու իրաւունք ունի» ըսելով. պատկառելի քահանային ալ անպարտ է՝ աղջկան թմրած վիճակի մէջ լինելուն անգիտանալ առարկելով։ Այն լրագրի լրաբերն, որուն պատմութեանն կը քաղեմ զայս, կ'ըսէ թէ «Օրիորդ Ա. այն աստիճան սքանչացած է յանդուգն երիտասարդի անյաջող ձեռնարկին վրայ որ չի վարանիր ըսել թէ եթէ ամուսնութեան խորհուրդն ունենայի վերստին կ'ամուսնանայի իւր հետ, այս անգամ յաւիտեան իրեն փարելով, այնչա՛փ ճարպիկ երիտասարդ մը արժանի է սիրուելու․․․»։ Օրիորդ Ա. կը շարունակէ իւր ծաղկաքաղ ամէն օր այլ միշտ ատրճանակ մը կը պահէ իւր շրջազգեստի ներքեւ անանկ տեղ մը ուր մահկանացուք իրաւունք չունին թափանցել. իսկ երիտասարդը քանի մը շաբաթէ ի վեր մեկնած է ասոնի Եւրոպայի այլ և այլ քաղաքներն այցելելու նպատակաւ։ «Ես քեզի չըսի՞», կ'աղաղակէ ծեր հայրն իւր կնոջ, թէ քու աղջիկդ առեւանգել ամէն արարածի տրուած չէ» որուն կը պատասխանէ ծերունի կինը թէ «Ե՛կ թշուառ մարդ, զաւակը խօս է թէ քու, ով մնացած է նէ. ո՞վ դաստիարակած է նէ. դո՞ւ թէ ես․․․»։ Վէճը դեռ կը շարունակուի որուն կը մասնակցի օրիորդն ալ երբեմն ըսելով թէ ոչ դու և ոչ նէ ներշնչած էք ինձ իմ քաջութիւն. Ես գպրոցներու մէջ սովրեցայ անձս պատիւս և հայրենիքս պաշտպանել թշնամեաց դէմ։

Մ. Յ. ԹՈՐՉԱՆԵԱՆ

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ստորագրեալս պատիւ ունի ներկայիւս ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ Եւրոպայի հռչակաւոր գործարաններէն այն ինչ բերել տուած է նոր և վերջին կատարելագործութեան համեմատ մեքենայներ, ժամանակիս պահանջմանց ըստ ամենայնի յարմար, որոնցմով կարելի է ամէն չափով և ձեւով լուսանկարներ արտադրել ի կատարեալ գոհունակութիւն ամենեն դժուարահաճ յաճախորդաց։

Մեր բազմաթիւ բարեկամք կարող են համոզուիլ մեր ըսածներուն պարզ այցելութեամբ ի մեր գործատուն, ուր կարող պիտի լինին ունենալ դիւրամատչելի գներով ընտիր և ամենամաքուր լուսանկարներ։ Ստորագրեալս միշտ անձամբ կը հանէ լուսանկարներն առանց երկրորդական պաշտօնէից ձեռքը ձգելու։

Արդէն 25 տարիներէ ի վեր մեր յաճախորդաց նկատմամբ մեր տան ունեցած բարւոք յարաբերութիւններն ինքնին բացայայտ ապացոյցներ են մեր ըսածներուն ճշդութեան։

Օդը երբ ամպոտ է, լուսանկարն երբեք տարբերութիւն չունենար. գործատանս մէջ թէ արանց և թէ կանանց համար մասնաւոր վարսայարդար մը կը գտնուի։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ
ՆԻԿՕԼԱՅԻ ԱՆԴՐԻՕՄԵՆՕ
99, Մեծ Պողոտայ Բերայի Պ. 99
204 Կ. Պոլիս 27—90

ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

Բերա, Սաքըզ աղաճ, Թիւ 15, 17, 19 [Աղա ճամի]

Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն յԱրեւելս

Ամէնէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օժտուած

Պերճանք, հանգստութիւն և աժանութիւն ի միասին

ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՈՔԹՈՐ ՍԻՊԻՍ
Նախկին օգնական Բժիշկ Պարիզի Հիւանդանոցաց

ԼՈԳԱՆՔ ԵՒ ՏՈՒՇ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ
Ելեկտրականութիւն—Կախում—Մարմնամարզ
Վարսայարդար—Մասսաժ—Ոսկեջրած
Զինավարժութիւն Արանց

ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒԻՆ
Անարիւնութիւն, Իօդեակ, Զլխաւութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, Ստամոքսի հիւանդութիւնք, ևն. ևն.

ՄԷԿ ՔԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈԳԱՐԱՆՔ	Բ կարգի 4 ղրշ.	—Ա կարգի 6 ղրշ.
ՊԱՐԶ ՏՈՒՇ	Բ » 3 »	—Ա » 5 »
ՏԱՔ ՋՐԻ ՏՈՒՇ	Բ » 5 »	—Ա » 7 »

Դեղերով լոգարաններու համար գիները կը զանազանին դեղին գնոյն համեմատ.
Բաժանորդագրութեան համար 10 % զեղչ
Դպրոցներու եւ ընտանեաց համար մասնաւոր պայմանք 35

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ի Յ. Գ. ՓԱՊԱԶԵԱՆԷ

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Կ. Պոլսոյ և շրջակայից, յաւելուած պատկերով Վոսփորի.— Աշխարհագրութեան ուսումն՝ ըստ նորագոյն մեթոտի՝ տեղագրութենէ սկսելու համար անհրաժեշտ դասագիրք մ'է ի պէտս Պոլսոյ վարժարանաց. կը ծառայէ նաև իբր ընթերցանութեան գիրք ժողովրդեան. գործի մարդոց համար ունի Յաւելուած մ' Կ. Պոլսոյ խանութուն ընդհանուր ցուցակը 100 փա.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Նախապատրաստական դասագիրք՝ Բնական, Ուսումնական և Քաղաքական Ա. տպագրութիւն հիմնովին բարեփոխեալ և ճոխացեալ՝ մանկավարժութեան նորագոյն ջղահանգման համաձայն։ Մասնաւորապէս ընդարձակ կը խօսի Օսմ. Պետութեան, ինչպէս նաև գրացի երկիրներու՝ կովկասի և Պարսկաստանի վրայ. 3 ղրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նախապատրաստական Դասագիրք. Մտաւոր և Գրաւոր. Դ. տպագրութիւն.— Մանկավարժական նոր և դիւրուսոյց եղանակաւ պատրաստուած և մանկական բազմաթիւ պարզ եւ ընտանի խնդիրներով ճոխացած. 3 ղրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր դասագիրք. Տեսական և գործնական. Մանկավարժական նոր և դիւրուսոյց եղանակաւ և պարզ ու դիւրըմբռնելի ապացուցութեամբք պատրաստուած. կը բաժնուի երեք մասերու.

ՄԱՍՆ Ա.—Զորս գործողութիւն ամբողջ թուոց, 650ի մօտ հրահանգներով և գործնական խնդիրներով. Բ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և ճոխացեալ 4 ղրշ.

ՄԱՍՆ Բ.—Չափք, կշիռք և դրամք. Տասնորդական կոտորակք, Ցանկութիւն թուոց. Հասարակ կոտորակք. Թուրքիոյ հին և նոր չափուց և կշռոց բաղդատութիւն. Նոյն չափուց և կշռոց գիներուն բաղդատութիւնք. մօտ 500 հրահանգք և գործնական խնդիրք. Աղիւսակք. 4 ղրշ.

Ա. և Բ. ՄԱՍՈՒՆՔ միասին կազմուած 7 1/2 ղ.
ՄԱՍՆ Գ.—(Մամլոյ ներքեւ)

Հեղինակին հասցէն. Յովհան Գ. Փափազեան, Կ. Պոլիս. Ուզուն Չարշը-պաշը, Փօրթագալէ Սըրաճեան էֆ. Փափազեանի խանութը, թիւ 402 7—20

ԴԱՍԱԿԱՆ
ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԱՐԻԿԵԱՆ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. Ի

1 ԳԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ՔԵՐԱԿԱՆ. Տիպ Գ. Խիստ դիւրուսոյց և զուարճալի իւր վերջերով. այս անգամ կը պարունակէ նաև ձեռագրի ընտիր օրինակներ. Գին 1 ղրշ.
2 ԼԸ ԹԱՐՋԸ ԱՍԱՐ. Տիպ Դ. Ընթերցարան որ քերականին յետոյ կը տրուի և իւրաքանչիւր դասի ներքեւ նշանակուած է աշակերտին անծանօթ բառերու իմաստը. Այս գիրք իւր ձեռագիրն ալ ունի. Գին 60 փարայ.
3 ՃԵՐԻՏԷԻ ՄԸՔՈՒԱՀԻՏ. Այս գիրք կը ծառայէ աշակերտներ վարժեցնել լրագրի ընթերցման որ է յայտ հարկաւոր և թարգմանութեան, որոց համար ի վերջոյ ունի մի բառագիրք. Գին 100 փարայ.
4 ՀԱՄԱՌՕՏ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ ԿԱՄ ՔԱՆԱԼԻ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ և Թարգմանութեան Մաքիթաապը Կիւլ-սէթինի. Գին 3 ղրշ.
5 ԽՈՒԼԱՍԱՅԻ ԴԱՎԱՆԻՆԻ ՕՍՄԱՆԻԷ. Որ է համառօտ դիւանին օսմանեան օրէնսդ. Գին 3 ղրշ.

Վարժարանաց համար 25 առ հարիւր
1—2 զեղչ 330

ՍՔՕԹԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Նեւյորք, Կ. Պոլիս, 13 փետ. 1888

Պարոնայք Սքօթ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքերս կարգ չեմ փորձել ընել, այլ համեմատ ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիւրաւ խմուելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս տնտեսագիտական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մանաւանդ այս յոլով պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍՔԸՐԻ

Ասաքիրի Շահանէ մուայէնեմը իչին միւպայեա օլունաճագ իւչ եւզ պին քիլը ճէտիտ եումուշագ պուղտայըն աղօյծօըն եիրմի աղըլըբ չարչենպիհ կիւնի գարարը գաթիեի վիրիլէճեկի վէ իրթէսի կիւնի եւզաէ պէչ թէնզիլի գաբուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթաըսինա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

25 աղօսթօս 1890 789
Նօ. 40 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍՔԸՐԻ

Էրզագ անպարը իչին միւպայեա օլունաճագ օթմուզ պին գըյէտէն գըրգ պին գըյէյէ գատար նօհութըն պէհէր գըյէսի գըրգ սէքիզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղօսթօսըն եիրմի սէքիզինճի կիւնի գարարը գաթիեի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի եւզաէ պէչ թէնզիլի գաբուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթաըսինա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

25 աղօսթօս 1890 790
Նօ. 41 2—3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 30 Ապրիլ 1890

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. Ոսկի		ՊԱՐՏՔ	Օսմ. Ոսկի	
Բաժնից չվճարուած	5.500.000		Դրամագլուխ	11.000.000	
Մնացորդ ի Կ. Պոլիս	606.286	29	Պանքատմաք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս և ի մասնաճիւղս	537.804	
» ի մասնաճիւղս	443.728	90	Վճարելի փոխանակագիրք	1.586.214	35
Գանձելի փոխանակագիրք	5.666.421	30	Ընթացիկ հաշիւք կայսերական գանձուն—«պահանջողք»	»	
Ընթացիկ հաշիւք կայսերական գանձուն—«պարտական»	1.455.228	80	Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—«պահանջողք»	3.989.046	41
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—«պարտականք»	3.551.545	65	Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	1.031.669	80
Փոխատուութիւնք արժեթղթոց և վաճառաց վրայ	1.622.342	78	Պահեստք զանազանք	350.730	59
Անշարժ և շարժական գոյք	80.115	42	Վճարելի շահաբաժինք	5.292	86
Զանազանք	60.043	74	Զանազանք	484.955	47
	18.985.713	48		18.985.713	48

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ ստումարաց Թ. 146

Տնօրէն
Լ. Լա Ֆիւանդ

Ընդհանուր Տնօրէն
Էտկար Վինսընթ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 2,170,355

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեան մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ծուղին համար մինչև ցարդ տուժած Զեանին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի.

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ. Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԻԼԱՆ

Ալ-Ֆաթիհ Քաանթերինեն Ապգա չելմեհ իթ-թիսալինտէ մուգաատեմա կրանըլըր Թարաֆըն-տան Թէգիէ վէ մէթեմ ինչասը իչին իչթիրա օլունան Պաւսթար պէյ գոնագը համը իլէ մաւ-րուֆ մ պիր պին ալօրթ ևիւզ զըրա ահիգ ար-սայը հավի գաաիմ պինա սաթըլմագտա ար.

Մէգքիւր արսա ևէրէ Պաթան մաշալլէսինէ մախսուս օլան ասլաան մասա պիր մասլրա մաի լէզկիչի ատխի հավի օլուպ չիմտիլիք իբի պին սա-մանըը լիբասըն թայիպի պուլըանդըըննտան իչպու թէմմուզը րումինին իպթիտասընտան պլթմիշ պիր կիւն խիթամինա գատար եմրի միւզալիտեսինէ տէ-ամ օլունաճագ արը.

Միւսաէթի մէզքիւրէ զարֆընտա Թալիպի պուլունան զէվաթըն Վ.ալիւէ խանընտա իրան Թիւճճարը միւթէ?պըրմընտան եմին իւլ Թիւճճար հաճի Միրզա Շէֆի ազախա եախտա եինէ մէզքիւր խանտա «Աեթէրս զաչէլմար խտարէսինէ միւրաճա-աթ պուլյուրմալարը իլան օլունուր.

209 25—30

ԼՈՒ ԴԱՐՈՒ ՑՈՅՑ ԴՆՈՒԹԻՒՆ. —53 վարձատրութիւնք՝ որոց 14ը ոսկի մետալ եւ 15ը պատուոյ վկայագիրք.

Մէնթայի ճշմարիտ Ալքօլը՝

ՌԻՔԼԷՍԻ ՄԷՆԹԱՅԻ ԱԼՔՈԼՆ Է

Մարսողութեան, ատամերի և գլխու ցաւերու համար գերազանց

Միակ ճշմարիտ ՄԷՆԹԱՅԻ ԱԼՔՈԼՆ է որ հեշտահամ, առողջ և աժան ըմպելի մըն է, տաք երկիրներուն մէջ անհրաժեշտ. Զգուշական հզօր դեղ մըն է ընդդէմ տարափոխիկ հիւանդութեանց, ինչպէս և արդուզարդի ու սեղանի ընտիր ջուր մը.—Կը գտնուի ամէն լաւ Դեղավաճառատանց և Դեղարաններու մէջ.

ԱՀ ՆԱՄՈՒՆ ՆԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ԼԻՈՆ, 9, Գուռ տ'Էսպուլի. — ՌԻՔԼԷՍԻ ՄԷՆԹԱՅԻ ՔԱՄԹԻԼՆԵՐԸ — Կեդրոնատեղի Բարիզ, 14, Ռիշէ փողոց.

Պահանջել Ռիքլէսի անունը 150

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ,	4,000,000	Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ	3,900,000
Տարեկան հասոյթ	1,150,000	Վճարեալ վնասներն իբր	30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ կ'ալուածներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով.

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի դրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մաշմուտիյէ փողոց, Թիւ 2, Ճէրէմեան խան, Գամոնտոյի Պանգային դիմաց.

94

Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ և Ընկ.

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՈՏԱՒԷՏ ՆԻՒԹԵՐ

ՔՐԱՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, 117, ՆԻՒ ԲՈՆՏ ՍԹՐ. ԼՈՆՏՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ

ԼԸ ԺՈՒԱՅՕ ՏԸ ԼԱ ԳՈՒՈՆ, Նոր պղանելի հոտ
ՔՐԱԲ ԷՓԼ ԲԼՈՍՈՄ, վարդի խնձորենւոյ ծաղիկք
ՉԱՐԻՆԱ, Ռուսական զգուանոյշ հոտ
ՀՈՒԱՅԹ ԼԻԼԱՔ, Ճերմակ եղրևանի
ԳՈՒԻԼՈՌՄԻՍ, Նորելուկ
ՔԱՅՄՍ Վ.ԻՈԼԷԴ, Հեշտաբոյր
ԱՍՖՈՏԷԼ, ՕՐՔԻՏԻԱ, ՉԻՓՐ, ևն.
ՀՈՒԱՅՏ ԷԼԻՈԴՐՈՓ

ԷՍ. ԲՈՒՔԷ
ՃՈՔԻ ԳԼԸՊ
ՕՓՈՓԱՆԱՔՍ
ՎԻՕԼԷԴ
ԻԼԱՆԿ-ԻԼԱՆԿ
ՄԻՒՖԼԷՈՒՌ
ՃԻՄԱԿ Վ.ԱՐԴ ևն.

«Քրապ Էփլ Պլոսսոմի աթիւ, Լոնտոնի քաղաքը լրագիրը կ'ըսէ. «Եղանակին ամէնէն նորելուկ հոտերէն գերազանց կը համարինք Քրապ Էփլ Պլոսսոմը, Լոնտոնի Քրաւուն ընկերութեան. Կը ծախուի Թագի ձևով խիցեր ունեցող շիշերու մէջ. Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են.

ԼԱՎԱՆՏԸՐ ՍՈԼՏՍ, անգլիական աղեր լավանտայով —«Վ.այելուչ Նորելուկ արդուզարդի անզանի համար. Լաւանտայի գերենոյր անուշահոտութիւն. Եթէ շիշը մէկ քանի վայրկեան բաց թողուս, սենեակին օդը կը մաքրուի և կը զովանայ»: Այսպէս կ'ըսէ Լոնտոնի «Քէկոնոց Լրագիրը». Գերազանց պայման մըն է ընդդէմ գլխու ցաւերու, հարբուխի ևն. կը ծախուի Թագի ձևով խիցեր ունեցող կանաչ շիշերու մէջ. Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են.

ՕՐԱԼԻՆ փոշի. Տիկին Աստլինա Բադդի կը գրէ. «Գոհունակութեամբ կ'ըսեմ թէ ձեր Օրալինը շատ գերազանց կը գտնեմ. Մաքրութիւն վրայ կը թողու շատ հաճելի պաղութիւն մը. ԱՏԷԼԻՆԱ ԲԱԴԴԻ»

ՆՈՒՐԲ ՕՃԱՌՆԵՐ վայրի խնձորի ծաղիկներով Սավոն Զաբրինա, Սավոն Լիլա Պլան, Սավոն Ռոզ Անգլէզ, վերլէզ անգլէզ՝ Անգլիական լավանտայի ջուր, Անգլիական լավանտայի ջուր, Թոլա Քրէմ և այլն.

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի քաղքիս և ուրիշ ներկայացուցչին քով. Մ. ԼԷՏՄԱՆՆ ՏԱՓՃԵԱՆՑ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ոյվոտա պողոտա-նոյին քով, կոյարան Քերամէ-նէ, 95 և 67 106

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱՉԻՏ, ՕՃԱԽԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Փրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ. Այս խանութը գիմաց յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութենէն. 2 թիւէն 4 թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի բլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն. 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշի յաւելում մը պիտի բլլայ այդ տարբերութեան վրայ.

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	ամէն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33	կնոջ մաճակ
52	սկարբին կարով	40	պալատական կալոշ
140	կալոշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալոշ
65	պօթին կարով	45	16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար
80	մէտտ կալոշ գամով	150	թէլաթին և ուզտի մորթէ մոյկ
140	ամէն տեսակ մոյկ		
160	փայլուն մորթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի բլլայ. Ցատկոտելէ յանձնարարուած կօշիկներու համար հաւիւրին տասը յաւելուած մը պիտի բլլայ այս գնոյն վրայ. 143 11—21

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէ)

ԿԱՌՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն փարիզ, 8, Պուլվար Մօնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՑ ԵՂԱՆԱԿ

GRANDE GRILE — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խըցումն, նիրքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար և այլն.

HOPITAL — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն.

CELESTINS — Երիկամաց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), ալպումինուրեայ—միզական (Ալպիւմինիւրի).

HAUTERIVE — Երիկամաց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, ալպումինուրեա—միզական.

Ալյիերին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քառակուսին վրայ.

Պոլսոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի. 687

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղը՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է գանահամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից կամ ու տապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և պարզինչ տոպ յառաջութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը տոպ գիտութեամբն. Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվըլմաժարէլի նիւթոյ միջոցաւ, որը Թարերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց աւ անուններն արուած է. ջերմ և տարաժ, թոզուն ջերմ, պարբերական ջերմ, ընդհանրալ ջերմ մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր.

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուսեալ մաշաճոտ նիւթերով, կամ բաց ազբաքոցներէ և ալտններու ծակոտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն չնչաւութեամբ.

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգուտն ստոյգ, միայն թէ արուած հրահանգներ համեմատ գործածուի. Կը ծախուի Միհտանեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա և Պոլսոյ. 203

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԹԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂԻ

Խճախճեն ու շով և աղուով

Պատրաստեալ Ձեռամբ ՍԳՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հասմ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբօֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով.

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐՇԷԼ 105

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթևեկութիւնք

Օր	ժամ	Ուղղութիւն
Բշ. 27.8	Եր.	Օտեսա
Գշ. 28.9	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Գշ. 23.10	10 Առ.	Անատոլու
Դշ. 29.10	10 Առ.	Սեվաստոպոլ
Եշ. 30.11	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրէճ Գաբու. 10

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1890 Օգոստոս 8 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև ցնոր տնօրինութիւն

(Բոլոր կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ե.-Բեօ-եկ-Բեյլ-

11 25 Ենիք. Մէգարը. Պէյլիք. Թարապ. Եէնիքէօյ Պէյքոզ. (Եէնիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 21
12 15 Եէնիք. Մէգարը. Պէյլ. Թարապ. Եէնիք. Պէյքոզ. Բ. Հիսար (Արնաւուտ գիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 33
12 50 Բ. Ա. Գաւաք Մէգարը. Պէյլ. Թարապ. Պէյքոզ մինչև Գանտիլլի [Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. ուր օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզլ. Պէյլեր] 17
1 — Եէնիք. Մէգարը. Պէյլիք. Թարապ. Եէնիքէօյ Ամէն. Միրկ. Պէյքոզ. Բ. Հիսար (Արնաւուտ գիւղի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի) 37
1 45 Եէնիք. Մէգարը. Պէյլիք. Թարապ. Եէնիք. Բ. Հիսար Եէնիգիւղի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի ուրբաթները մինչև Պէյլեր պիտի հաղորդի) 32
2 25 Եէնիք. Ամէն. Միրկեն Պէյք. Բ. Հիսար Պէյլեր Արնաւ. Գուրբ. Օրթ. Պէյլեր. (բացի ուրբաթէ) 21
2 45 Բ. Ա. Գաւաք Եէնիք. Մէգարը. Պէյլիք. Թարապ. Պէյքոզ Բ. Պօղազ Չուգ. Գանդիլլի Ա. Հիսար Գանտ. Պէյլեր. (ուրբաթ օրերը ժամը 2 15ին Եէնիք. էն պիտի մեկնի) Վանիք. Չէնկ. Պէյլեր. Գուզ. 20
3 — Եէնիք. Մէգ. Պէյլ. Թարապ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պէյքոզ. Բ. Հիսար. Պէյլեր [Պէյլերի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի] ուրբաթները Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր. 28
4 15 Եէնիք. Մէգ. Պէյլիք. Թարապ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պէյքոզ. Բ. Հիսար Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր 33
5 45 Եէնիք Մէգար. Պէյլիք. Թարապ. Եէնիք. Ամէնտ Միրկ. Պէյքոզ. Բ. Հիսար. Պէյլեր Արնաւ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր. 25
7 — Եէնիք. Մէգարը. Պէյլիք. Թարապ. Պէյքոզ Բաղչ. Եէնիք. Չուգ. Գանդիլլի. Միրկ. Բ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պէյլեր. Իւսք. 1
8 5 Ա. ԿԲ. Գաւաք Եէնիք. Մէգարը. Պէյլ. Թար. Եէնիք. Ամէնտ Միրկ. Բ. Հիսար Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր. 32
10 — Մէգարը. Պէյլ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Արնվ. Օրթաք. Պէյլ. Բշ. և Եշ. օրը Չորեքշաբ. աւ պիտի հանգչին 34

Արնաւուտգիւղէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 30 Պէյլեր Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէյլեր. 20
11 55 Եէնիք. Ամէն. Միրկեն Պէյք. Բ. Հիսար Պէյլեր Արնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէյլեր 25
12 — Բ. Հիսար Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր. 2
12 30 Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր 25
1 10 Բ. Հիսար Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր Թոլ Գուզ. 1
1 45 Միրկ. Պէյք. Բ. Հիսար Պէյլեր Արնավ. Գուրբ. Օրթաքէօյ Պէյլերպէյ 23
2 35 Պէյլեր Արնվ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէյլեր. Գուզ. (Ուրբաթները 2 45ին) 2
3 — Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլ. Գուզ. (ուրբաթները ժամը 3 15ին) 21
4 — Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէյլեր. 23
4 45 Պէյլեր Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէյլ. (Բացի ուրբաթէ) 21
10 — Բ. Հիսար Չէնկ. ուղղ. կմրջ. բացի ուրբ. է 33
11 10 Պէյլերէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթ օրերը Բ. Ա. Հիսարէն 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 30 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. 34
11 40 Պէյլերէյ Բաղչա. Չուգ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլի պիտի հանգչի) 23
12 10 Պէյլեր Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէյլերպէյ 28
1 20 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ Պէյլեր Գուզ. Իւսք. 34
1 30 Պէյքօզ Բաղչա. Չուգ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հանգչի) (Ուրբաթ օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէյլեր.) 17
2 15 Պէյքօզէն Եէնիգիւղ անոր եւ բոլորական եզերք մինչև Պէյլեր. (բացի ուրբաթէ) 21
2 20 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլեր Գուզ. Պէյլեր. (Բացի ուրբաթէ) 25
3 20 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլերպ. Գուզ. Պէյլերթագ (Բացի ուրբաթէ) 34
3 30 Պէյք. Բաղչա. Չուգուգ. Գանդիլլի Ա. Հիսար Գանտիլլի. Պէյլեր (ուրբաթ. 3 45ին Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ.) 20
4 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլերպ. Գուզ. Իւսկիւտար 17
4 30 Պէյքօզ Բաղչա. Չուգ. Գանդիլլի Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլեր. Գուզ. Պէյլեր. (ուրբաթ օրեր ժամը 4ին Մէգարէն մեկնելով Պէյլերպէյ և Իւսկիւտար պիտի հանգչի) 37
7 — Միրկ. Բ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ.

9 5 Պէյլիք. Թարապիա Պէյք. Բաղչ. Չուգ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Իւսկիւտար 23
9 3) Պէյքօզէն ուղ. կամրջ. (բացի ուրբաթէ) 28
10 20 Գանտ. ուղ. կամրջ. 20
11 — Իւսկիւտարէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 25
10 50 Չէնկ. ուղղ. կամրջ. ուրբաթները 10 30ին 2

(Բոլոր կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթևեկող շոգենաւաց ժամերը

12 30 Պէշիկ Օրթաք. Գուր. Արնաւ. Պէյլեր Բ. Հիսար. Եմիրկ Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգարը. Եէնիք. Բ. և Ա. Գաւաք (ուրբաթները մինչև Եէնիք. և Պէյլ. գօզ պիտի հանգչի) 20
1 35 Պէշիկթ. Օրթաք. Արնաւ. Բ. Հիսար Պէյքոզ Եէնիք. Թարապ. Պէյլիք. Մէգար. Եէնիք. 28
2 30 Պէշիկ. Օրթաք. Գուր. Արնաւ. Պէյլեր Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգար. Եէնիք. 33
2 45 Գաւաք. Իւսկ. Պէշիկ. Գուզ. Օրթ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Արնաւ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանդիլ. Միրկ. Եէնիք. Բաղչ. Պէյք. Թարապ. Պէյլ. Մէգ. Եէնիքէօյ 1
3 15 Պէշիկթ. Օրթ. Գուր. Արնաւ. Պէյլեր (բացի ուրբաթէ) 23
4 — Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէյլեր Բ. Հիսար Պէյք. Ամէնտ Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգար. Եէնիք. 25
5 — Իւսկ. Պէշիկ. Գուզ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանդ. Միրկ. 2
6 — Գալաթ. Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէյլեր. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյքօզ Թարապ. Պէյլիք. Մէգար. Եէնիք. և Գաւաքներ 32
7 — Պէշիկ. Իւսկ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Բ. Հիսար Պէյքոզ. Գանդ. Եէնիք. Պէյքօզ Թարապ. Պէյլիք. 23
8 30 Պէշիկ. Օրթ. Արնվ. Պէյլ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Մէգար. Պէյլ. 34
9 15 Պէշիկ. Օրթաք. Գուր. Արնաւ. Պէյլեր Բ. Հիսար (ուրբաթն ըր Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլիք. Մէգարը. հանգչելով Եէնիքէօյեն պիտի երթայ) 33
10 — Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգ. Եէնիք. 37
10 5 Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէյլեր Բ. Հիսար Պէյք. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգար. Եէնիք. (բացի ուրբաթէ) 21
10 40 Բ. Հիսար Պէյք. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյլիքպաշէ. Մէգար. Եէնիք. (ուրբաթները Օրթաքէօյ) 32
11 20 Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգ. Եէնիք. (ուրբաթները Արնաւուտ գիւղ) 33
11 35 Պէյլեր Բ. Հիսար Պէյք. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. (ուրբաթները Պէշիկթաշ) 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթևեկող շոգենաւաց ժամերը

12 50 Ուղղակի Միրկեան 23
2 — Ուղղակի Պէյլեր 2
4 15 Ուղղակի Պէյլեր (բացի ուրբաթէ)

10 30 Պէշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնաւ. Պէյլեր (Ուրբաթ օրերը 10 15ին և Բ. Հիսար Վ.ոսփոր եւրոպ շոգ. հետ պիտի հաղ.) 1
11 15 Գուզ. Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնաւ. Պէյլեր Բ. Հիսար. Պէյքոզ. 20
11 40 Պէշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէյլեր [Բացի ուրբաթէ] 2
12 — Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթևեկող շոգենաւաց ժամերը

12 45 Գուզ. Պէյլ. Չէնկելքէօյ Վանիք. Ա. Հիսար Գանդ. Չուգ. Բաղչ. Պէյքօզ (բացի ուրբաթէ) 21
12 40 Ուղղակի Գանտիլլի 34
1 20 Իւսկ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտիլլի [բացի ուրբաթէ] 35
2 35 Ուղղակի Չէնկ. Գանտ. [Բացի ուրբաթէ] 34
2 45 Իւսկ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանդ. Չուգուգ. Բաղչ. Պէյքօզ. ուրբաթ օրերը 2ին Եէնիքէօյ Թարապ. Պէյլիքբաշէ հանգչելով Մէգարը. պիտի երթայ 37
3 40 Ուղղակի Գանտիլլի 17
8 15 Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանդ. Չուգ. Բաղչ. Պէյքօզ (Բացի ուր.) 28
9 25 Պէշիկթաշ, Գուզգունճ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլլի. (Գաւաքներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 20
10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանդ. Չուգ. Բաղչա. Պէյքօզ. Թարապ. Մէգարը. Գաւաքներ [ուրբաթները Պէյլերպ] 17
10 10 Գուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. ուրբաթները միայն Գուզ. Չէնկ. պիտի հանգչի 2
10 40 Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 25
10 45 Պէշիկթաշ Գուզգունճ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Պէյլեր (Ուրբաթ օրերը Իւսկ.) 28
11 15 Գանտիլլի. Ա. Հիսար Գանդիլ. Չուգ. Բաղչ. Պէյքօզ (ուրբ. Գուզ.) 23
11 :0 Գաւաք. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 34

Ամէն ուրբաթ առաւօտ երկրին ժամը 2ին Մէգարէն կամուրջէն շոգենաւ մը իջնելով ուղղակի Պէյլեր.

Ամէն ուրբաթ օր կամուրջէն ժամ չորսին շոգենաւ մը իջնելով Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանդ. Չուգ. Բաղչ. Պէյքօզ Թարապ. Պէյլ. Մէգ. հանգչելով Եէնիք. պիտի երթայ.

Ամէն ուրբաթ երեկոյ տասնուկէսին Եէնիք. շոգենաւ մը իջնելով Մէգ. Պէյլ. Թարապ. Պէյքօզ Բաղչ. Չուգ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Իւսկ. հանգչելով կամուրջ պիտի երթայ.

Գարձեալ ամէն ուրբաթ երեկոյ Եէնիք. տասնմէկին շոգենաւ մը իջնելով Մէգ. Պէյլ. Թարապ. Պէյքօզ Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Արնվ. Օրթ. Պէշիկ. հանգչելով կամուրջ պիտի երթայ.

Ամէն ուրբաթ երեկոյ ժամ 11 15ին Եէնիք. էն իջնելով Մէգար. Պէյլ. Թարապ. Պէյքօզ Եէնիքէօյ Չուգ. Ա. Հիսար Պէյլ. Պէշիկ. հանգչելով կամուրջ պիտի գայ.

Բշ. Կշ. Ուր. երեկոյները ժամ 11 15ին Ա. Հիսարէն շոգենաւ մ'իջնելով ուղղակի կամուրջ պիտի գայ.

Բշ. օրերը բացի տօն օրերէ առաւօտուն ժամ կէսին Եէնիք. էն շոգենաւ մը իջնելով Մէգարը. Պէյլ. Թարապ. Եէնիք. հանգչելով կամուրջ պիտի գայ.

ԽՍԿԻՒՏԱՐԷՆ ԲԵՇԻՔԹԱՇ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 5	— —	6 25
— —	7 5 Պէշիկ	— —	7 5
11 30	8 — Պէշիկ	11 50	8 15 Պէշիկ
12 — Պէշիկ	8 20 Վ.ափ	12 20	9 5
12 30	9 —	1 — Պէշիկ	9 50
1 —	9 30	1 20 Վ.ափ	10 10 Պէշիկ
1 30	10 — Ֆէրի	1 40	10 30 Ֆէրի
1 55 Վ.ափ	10 20 Պէշիկ	2 15 Պէշիկ	10 40 Պէ.
2 30	10 50	2 45 Վ.ափ	11 —
3 —	11 — Պէշիկ	3 —	11 20 Ֆէրի
3 15 Ֆէրի	11 10 Ֆէրի	3 30	11 20
3 30	11 20	4 45 Պէշիկ	11 50
4 10	11 40	3 15 Ֆէրպօթ	11 55 Պէ.
4 45 Վ.ափ	12 5	5 — Վ.ափ	12 5
5 — Ֆէրի	— —	5 35 Պէշիկ	— —
5 39	— —	5 30 Ֆէրպօթ	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 —	— —	— —
— —	7 5 Պէշիկ	— —	6 15 Պէշիկ
11 3	8 — Պէշիկ	11 50	7 5
12 15 Պէշիկ	8 20 Վ.ափ	12 40 Պէշիկ	8 15 Պէշիկ
1 —	9 — Պէշիկ	1 20	9 5
1 45 Պէշիկ	9 30	2 — Պէշիկ	9 45
2 30	10 — Ֆէրի	2 40	10 10 Պէշիկ
3 20	10 10 Պէշիկ	3 10 Պէշիկ	10 30 Ֆէրի
3 15 Ֆէրպօթ	10 40	3 45 Ֆէրպօթ	10 40
4 — Պէշիկ	11 10 Ֆէրի	4 30	11 20 Ֆէրի
4 45 Վ.ափ	11 10	5 — Վ.ափ	11 20
5 15 Պէշիկ	11 40	5 25 Պէշիկ	11 40
5 — Ֆէրպօթ	12 5	5 30 Ֆէրպօթ	12 5

* Այս երթևեկութիւն հրեից տօներուն, և ուրբաթ օրեր Գուզգ. ...

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՐԹԵՒԵԿԱՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բացի կիրակիէ)
4 15 » » (բացի ուրբաթէ)
10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին
2 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բացի կիր.)
3 45 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բացի ուր.)
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի ուրբաթ և կիրակի օրերէն)
11 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30 ին)

ԽՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԻՒՍԻ ԵՒ

ԳԱՂԱՔԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գաղաքաշ Սիրքէճի
5 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գաղաքաշ ... (բացի ...)
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւ...
5 30 Սիրքէճիէն Գաղաքաշ
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկ...
11 20 Գաղաքաշէն Իւ... ԲԱԶՄԱՓ... 8 — Զարը, Զարգաց, ... մեծ-գրաւչին և Վ...